

Bruksela, 13 czerwca 2018 r.
(OR. en)

9736/18

CORLX 302
CFSP/PESC 519
CADREFIN 73
POLGEN 75
FIN 438
COAFR 146
ACP 45
POLMIL 71

WNIOSEK

Od:	Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa; podpisała Helga SCHMID, sekretarz generalna
Data otrzymania:	13 czerwca 2018 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej

Dotyczy:	Wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, przy wsparciu Komisji, skierowany do Rady dotyczący decyzji Rady w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju
----------	--

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument HR(2018) 94.

Załącznik: HR(2018) 94

EUROPEJSKA SŁUŻBA DZIAŁAŃ ZEWNĘTRZNYCH

GREFFE

**Wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki
Bezpieczeństwa, przy wsparciu Komisji, skierowany do Rady**

z dnia 13 czerwca 2018 r.

**dotyczący decyzji Rady w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu na
rzecz Pokoju**

UZASADNIENIE

Wniosek w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju („Instrumentu”) ma zapewnić UE pozabudżetowy fundusz na okres najbliższych wieloletnich ram finansowych (WRF) w celu finansowania wszelkich działań operacyjnych w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB), co do których Rada może podjąć decyzję, mających wpływ na kwestie wojskowe lub polityczno-obronne.

Wysoki Przedstawiciel proponuje, by instrument ten ustanowić w drodze decyzji Rady w ramach WPZiB, przy wsparciu Komisji (możliwość taką przewiduje art. 30 ust. 1 TUE). Komisja poparła wniosek w dniu 13 czerwca 2018 r.

Instrument zapewni Unii zdolność finansowania działań w ramach WPZiB mających wpływ na kwestie wojskowe lub polityczno-obronne, służących zapobieganiu konfliktom, utrzymaniu pokoju i umocnieniu bezpieczeństwa międzynarodowego, zgodnie z celami działań zewnętrznych Unii określonymi w art. 21 ust. 2 TUE. Stanie się tak dzięki wykorzystaniu istniejących mechanizmów pozabudżetowych na rzecz bezpieczeństwa i obrony, a także usunięciu występujących w nich obecnie luk i ograniczeń w trzech kluczowych obszarach:

- **Operacje wojskowe UE**: Instrument zapewni stały fundusz, ułatwiając tym samym rozpoczynanie nowych operacji i zwiększając skuteczność i przewidywalność podejmowanych wysiłków. Kolejne przeglądy mechanizmu ATHENA nie doprowadziły do istotnej ewolucji, jeśli chodzi o zakres wspólnie finansowanych kosztów. Wniosek w sprawie Instrumentu ma na celu zwiększenie zakresu wspólnych kosztów i wprowadzenie systemu zachęt dla państw członkowskich ułatwiającego unijne operacje lub zadania wojskowe, których przeprowadzenie Rada mogłaby powierzać grupie państw członkowskich, zgodnie z art. 44 TUE¹. Ponadto instrument sprawi, że operacje wojskowe UE będą mogły w ramach zakresów ich mandatów przedstawiać zintegrowane pakiety łączące bezpieczeństwo, szkolenia, dostawę sprzętu i udzielanie bezpośredniego wsparcia wojskowego w celu zapewnienia pełnego, kompleksowego zaangażowania w teatrze działań.
- **Wsparcie dla wojskowych operacji wspierania pokoju realizowanych przez partnerów**: do tej pory finansowanie było zapewniane poza budżetem UE za pomocą Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce ustanowionego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) i przez niego finansowanego. Finansowanie to ogranicza się obecnie do operacji prowadzonych przez Unię Afrykańską lub afrykańskie organizacje regionalne. Nowy Europejski Instrument na rzecz Pokoju da Unii możliwość bezpośredniego wnoszenia wkładu w finansowanie operacji wspierania pokoju prowadzonych przez państwa trzecie, jak też w organizacje międzynarodowe na arenie ogóln światowej, bez ograniczania się do Afryki lub Unii Afrykańskiej.
- **Szerzej zakrojone działania o charakterze wojskowym/obronnym w celu wsparcia celów WPZiB**: obecnie zdolność do angażowania się w takie działania jest ograniczona, w szczególności jeśli chodzi o budowanie zdolności podmiotów wojskowych i zapewnianie szkolenia wojskowego, sprzętu wojskowego i infrastruktury wojskowej. Obecne przepisy dotyczące budowania zdolności podmiotów wojskowych w ramach wsparcia rozwoju i bezpieczeństwa na rzecz rozwoju, określone w Instrumencie na rzecz przyczyniania się do Stabilności i Pokoju, przewidują działania, które głównie służą realizacji celów w dziedzinie rozwoju. Europejski Instrument na rzecz Pokoju będzie w stanie finansować działania w zakresie budowania zdolności w ramach wsparcia sił zbrojnych państw trzecich zgodnie z celami WPZiB.

¹ Obecny zakres wspólnych kosztów szacuje się na między 5 a 15 procent ogólnych kosztów misji, w zależności od rodzaju misji. Wniosek w sprawie Instrumentu zwiększyłby ten udział do maksymalnie 35–45 procent.

Wniosek uwzględnia te wymogi w sposób ambitny, innowacyjny i elastyczny. Poniżej przedstawiono główne elementy wniosku:

Finansowanie

- Ustanowiony zostanie fundusz finansowany z wkładów państw członkowskich ustalanych według klucza opartego na dochodzie narodowym brutto.
- Budżet roczny Instrumentu będzie podlegał rocznemu pułapowi. Podjęcie decyzji w sprawie tego pułapu równoległe z WRF pozwoli państwom członkowskim podjąć decyzję w sprawie a) całkowitej kwoty, którą chcą przyznać Unii na siedem lat; b) kwoty, którą w ramach tego pułapu chcą przeznaczyć na potrzeby działań zewnętrznych UE; oraz c) maksymalnej kwoty, którą w ramach tej kwoty chcą przeznaczyć na działania operacyjne w ramach unijnej WPZiB mające wpływ na kwestie wojskowe lub polityczno-obronne.
- Jak ogłoszono w dniu 2 maja 2018 r. w komunikacie Komisji² w sprawie wieloletnich ram finansowych, proponowany pułap w ramach Instrumentu wynosi 10,5 mld EUR na okres siedmiu lat (tj. od 800 mln EUR w 2021 r. do 2 mld EUR w 2026 i 2027 r.). Kwota ta wynika z podejścia opartego na zapotrzebowaniu i uwzględnia poziom ambicji i nabyte doświadczenie³.
- Finansowanie z jednego pojedynczego źródła wszystkich działań w ramach WPZiB UE mających wpływ na kwestie wojskowe lub polityczno-obronne umożliwi zapewnienie naszym partnerom zintegrowanych pakietów wsparcia oraz dostosowanie się do zmieniających się potrzeb i priorytetów w okresie siedmiu lat.
- Instrument zastąpiłby Instrument na rzecz Pokoju w Afryce i mechanizm ATHENA.
- Biorąc pod uwagę, że Dania nie uczestniczy w działaniach Unii, które mają wpływ na kwestie polityczno-obronne, nie będzie zobowiązana do wnoszenia rocznych wkładów na rzecz Instrumentu. Jednakże ma ona możliwość dobrowolnego wnoszenia wkładów na rzecz poszczególnych działań. Ponadto fundusz będzie przyjmował dobrowolne wkłady od państw trzecich, pod warunkiem uzyskania uprzedniej zgody Rady.

Podejmowanie decyzji

- Działania, które mają być finansowane ze środków Instrumentu zostaną ustalone przez Radę lub – w ramach programów działań zatwierdzonych przez Radę – przez Wysokiego Przedstawiciela za zgodą Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa (KPiB).
- Kluczowym elementem jest elastyczność – w ramach Instrumentu zapewniona będzie pełna zamiennność środków finansowych między działaniami we wszystkich trzech wyżej wymienionych obszarach.
- Tak jak miało to miejsce w przypadku Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce, działania wspierające partnerów będą określane zgodnie z nadrzędnymi, wieloletnimi programami działań oraz, w razie potrzeby, środkami pomocy *ad hoc*.
- Pojęcia „programy działań” i „środki pomocy *ad hoc*” itp. mają jak najszerzy zakres. Instrument będzie w stanie zapewnić niezbędne finansowanie w przypadku gdy planowane działanie nie może być finansowane z budżetu UE ze względu na to, że ma wpływ na kwestie wojskowe lub polityczno-obronne (art. 41 ust. 2 TUE).

² Komunikat Komisji z dnia 2 maja 2018 r. do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady pt. „Nowoczesny budżet Unii, która chroni, wspiera i broni – Wieloletnie ramy finansowe na lata 2021-2027”.

³ Łączne wydatki w ramach mechanizmu ATHENA i Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce w obecnych WRF wynoszą 250–500 mln EUR rocznie.

- Decyzje o przyjęciu „programów działań”, „środków pomocy *ad hoc*”, „innych działań operacyjnych” i operacji wojskowych w ramach WPBiO będzie podejmować Rada, stanowiąc jednomyślnie na podstawie wniosków Wysokiego Przedstawiciela. Ponadto w ramach wieloletnich „programów działań” konkretne „środki pomocy”, które ma wdrażać WP, będą wymagały uprzedniego zatwierdzenia przez Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (zgodnie z istniejącą praktyką w ramach Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce).
- Komitet Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju (Komitet), który składa się z przedstawicieli państw członkowskich i któremu przewodniczy przedstawiciel Wysokiego Przedstawiciela, będzie podejmować kluczowe decyzje dotyczące zarządzania Instrumentem, w szczególności zatwierdzać budżety i sprawozdania finansowe. Z wyjątkiem operacji wojskowych UE komitet stanowiłby kwalifikowaną większością głosów. W przypadku gdy komitet nie jest w stanie podjąć decyzji, może skierować sprawę do Rady za pośrednictwem Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa.

Ramy wdrażania Instrumentu

- Wysoki Przedstawiciel zamierza mianować administratorem Instrumentu szefa działu Komisji odpowiedzialnego za realizację budżetu WPZiB (Służba ds. Instrumentów Polityki Zagranicznej – FPI), który będzie wykonywać te obowiązki w zakresie zarządzania finansami przy wsparciu FPI i innych służb Komisji, w zależności od potrzeb. Jest to zmiana w stosunku do aktualnej sytuacji: obecnie Sekretariat Rady gości administratora mechanizmu ATHENA wraz z personelem pomocniczym, a Dyrekcja Generalna ds. Współpracy Międzynarodowej i Rozwoju (DEVCO) zarządza wydatkami Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce.
- Propozycje programów działań i środków pomocy będą przygotowywane przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, przy udziale odpowiednich służb Komisji, by zapewnić ogólną spójności działań Unii.
- Instrument wykorzystuje w możliwie największym stopniu istniejące struktury administracyjne Unii. Trzeba będzie również ustanowić przepisy dla FPI i ESDZ, aby mogły one uzyskać dodatkowe zasoby niezbędne do wsparcia Wysokiego Przedstawiciela we wdrażaniu Instrumentu.
- W odpowiednim czasie Komitet opracuje i przyjmie konkretne i szczegółowe przepisy finansowe regulujące dokonywanie wydatków finansowanych w ramach Instrumentu. Przepisy te będą w dużej mierze zgodne z odpowiednimi przepisami unijnego rozporządzenia finansowego i będą przewidywały konkretne środki finansowe przeznaczone na działania obronno-wojskowe, a zwłaszcza operacje wojskowe w ramach WPBiO. Będą one uwzględniać doświadczenia i najlepsze praktyki wypracowane w ramach mechanizmu ATHENA i Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce.
- Proponuje się, by zewnętrzny audyt Instrumentu przeprowadzał Europejski Trybunał Obrachunkowy.
- Działania w ramach Instrumentu będą prowadzone z pełnym poszanowaniem zobowiązań wynikających z prawa międzynarodowego, w szczególności z prawa dotyczącego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarne.

DECYZJA RADY (WPZIB) 20XX/xxx

z dnia (data)

w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1, art. 41 ust. 2, art. 42 ust. 4 i art. 30 ust.1,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, przy wsparciu Komisji,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 21 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) działania zewnętrzne Unii, w tym jej wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa, której integralną część stanowi wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony, mają między innymi na celu utrzymanie pokoju, zapobieganie konfliktom i umacnianie bezpieczeństwa międzynarodowego zgodnie z celami i zasadami Karty Narodów Zjednoczonych.
- (2) Działanie Unii w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa powinno być w pełni zgodne ze zobowiązaniami UE i jej państw członkowskich wynikającymi z prawa międzynarodowego, w szczególności z prawa międzynarodowego w dziedzinie praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego.
- (3) Na potrzeby wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unia w szczególności prowadzi działania i udziela wsparcia i pomocy państwom trzecim, organizacjom międzynarodowym i regionalnym, które to działania i wsparcie mogą mieć wpływ na kwestie polityczno-obronne lub wojskowe.
- (4) O działaniach operacyjnych Unii w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, ich celach, zakresie i środkach decyduje Rada zgodnie z wymogami wynikającymi z sytuacji międzynarodowej.

- (5) Unia uznaje wiodącą rolę, jaką w utrzymaniu pokoju i bezpieczeństwa na kontynencie afrykańskim odgrywa Unia Afrykańska, którą Unia wcześniej wspierała w ramach Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce, i niezmiennie zależy jej na budowaniu zdolności Unii Afrykańskiej w tej dziedzinie oraz udzielaniu pomocy na rzecz operacji wspierania pokoju pod afrykańskim dowództwem i wzmacnianiu afrykańskiej architektury pokoju i bezpieczeństwa, zgodnie z Protokołem ustaleń dotyczącym pokoju, bezpieczeństwa i dobrych rządów uzgodnionym między Unią Europejską a Unią Afrykańską.
- (6) Zgodnie z art. 41 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) wydatki operacyjne wynikające z realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa są pokrywane z budżetu Unii, z wyjątkiem wydatków przypadających na operacje mające wpływ na kwestie wojskowe lub polityczno-obronne.
- (7) Należy zatem utworzyć instrument Unii na potrzeby finansowania działań Unii w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, które z uwagi na ich wpływ na kwestie wojskowe lub polityczno-obronne nie mogą być finansowane z budżetu Unii.
- (8) Zgodnie z art. 41 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej tego rodzaju wydatki operacyjne ponoszone powinny być przez państwa członkowskie według kryterium produktu krajowego brutto, chyba że Rada, stanowiąc jednomyślnie, postanowi inaczej; jednakże państwa członkowskie, których przedstawiciele w Radzie złożyli formalne oświadczenie na podstawie jego art. 31 ust. 1 akapit drugi TUE, nie są zobowiązane do wnoszenia wkładu w finansowanie operacji mających wpływ na kwestie wojskowe lub polityczno-obronne.
- (9) Zgodnie z art. 41 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej wydatki administracyjne, które mogą zostać poniesione w związku z wdrażaniem Instrumentu ustanowionego na mocy niniejszej decyzji, powinny być pokrywane z budżetu Unii.
- (10) Zgodnie z art. 5 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w opracowaniu oraz wprowadzaniu w życie decyzji i działań Unii, które mają wpływ na kwestie polityczno-obronne. Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i w związku z tym nie uczestniczy w finansowaniu przedmiotowego instrumentu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

TYTUŁ I

USTANOWIENIE I STRUKTURA

ROZDZIAŁ 1

Ustanowienie, definicje, cele i zakres finansowania

Artykuł 1

Ustanowienie

Niniejszym ustanawia się Europejski Instrument na rzecz Pokoju („Instrument”) na potrzeby zarządzania finansowaniem działań Unii realizujących cele i wchodzących w zakres wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, które z uwagi na swój wpływ na kwestie wojskowe lub polityczno-obronne nie mogą być pokrywane z budżetu Unii zgodnie z art. 41 ust. 2 TUE.

Artykuł 2

Cele

Celem Instrumentu jest zwiększenie zdolności Unii do utrzymania pokoju, zapobiegania konfliktom i umacniania bezpieczeństwa międzynarodowego, zgodnie z art. 21 ust. 2 lit. c) TUE, poprzez:

- a) udział w finansowaniu operacji Unii w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), mających wpływ na kwestie wojskowe lub polityczno-obronne;
- b) wzmocnienie zdolności wojskowych i obronnych państw trzecich, organizacji regionalnych i międzynarodowych w utrzymywaniu pokoju, w zapobieganiu konfliktom, zarządzaniu nimi i rozwiązywaniu ich oraz w przeciwdziałaniu zagrożeniom dla bezpieczeństwa międzynarodowego;
- c) udział w finansowaniu operacji wspierania pokoju prowadzonych przez organizacje regionalne lub międzynarodowe lub przez państwa trzecie;
- d) finansowanie innych działań operacyjnych Unii w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB), mających wpływ na kwestie wojskowe lub polityczno-obronne.

Artykuł 3

Pula środków finansowych

1. Pula środków finansowych przeznaczona na wdrożenie niniejszego Instrumentu w latach 2021–2027 wynosi 10 500 000 000 EUR w cenach bieżących.
2. Podział tej puli środków finansowych na poszczególne lata jest określony w załączniku I.

Artykuł 4

Zdolność prawna

Instrument posiada zdolność prawną, w szczególności do posiadania rachunków bankowych, nabywania, posiadania lub zbywania aktywów, towarów i usług, zatrudniania personelu, zawierania umów, porozumień i porozumień administracyjnych, realizacji pasywów oraz bycia stroną postępowania sądowego, odpowiednio do potrzeb związanych z wdrażaniem niniejszej decyzji.

Artykuł 5

Definicje

Do celów niniejszej decyzji:

- a) „uczestniczące państwa członkowskie” oznaczają państwa członkowskie Unii, z wyjątkiem Danii;
- b) „państwa wnoszące wkład” oznaczają państwa członkowskie oraz państwa trzecie wnoszące wkład w finansowanie działań, które mają być finansowane z przedmiotowego Instrumentu zgodnie z art. 41 ust. 2 TUE;
- c) „operacja” oznacza operację lub misję Unii ustanowione w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, zgodnie z art. 42 TUE, na potrzeby wykonywania zadań, o których mowa w art. 43 ust. 1 TUE, mających wpływ na kwestie wojskowe lub polityczno-obronne, w tym zadania powierzonego grupie państw członkowskich zgodnie z art. 44 TUE;
- d) „dowódca operacji” oznacza dowódcę operacji UE, zgodnie z definicją zawartą w koncepcji UE dotyczącej dowodzenia wojskowego i kontroli wojskowej;
- e) „środek pomocy” oznacza wsparcie Unii dla sił zbrojnych państwa trzeciego lub operacji wojskowych wspierania pokoju prowadzonych przez grupę państw trzecich, organizację regionalną lub międzynarodową, a także wsparcie mające na celu budowanie potencjału

wojskowego i zdolności wojskowych tych organizacji. Wsparcie takie może mieć charakter finansowy, techniczny lub rzeczowy i może obejmować w szczególności zapewnianie infrastruktury, aktywów, sprzętu, zaopatrzenia, usług pokrewnych, pomocy technicznej i finansowej oraz szkoleń;

- f) „program działań” określa ogólne ramy środków pomocy z danym ukierunkowaniem geograficznym lub tematycznym, które mają być realizowane przed dany okres czasu;
- g) „środek pomocy *ad hoc*” oznacza środek pomocy nieobjęty programem działań zatwierdzonym przez Radę;
- h) „inne działanie operacyjne” oznacza każde działanie operacyjne Unii w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, mające wpływ na kwestie wojskowe lub polityczno-obronne, o którego finansowaniu w ramach Instrumentu Rada może zdecydować na wniosek Wysokiego Przedstawiciela;
- i) „podmiot wdrażający” oznacza państwo członkowskie, państwo trzecie, organizację regionalną lub międzynarodową lub inny podmiot, któremu powierzono wdrażanie środka pomocy.

Artykuł 6

Rodzaje finansowania

W dążeniu do osiągnięcia celów określonych w art. 2 Instrument:

- a) zarządza finansowaniem wspólnych kosztów operacji, zgodnie z definicją zawartą w niniejszej decyzji;
- b) finansuje środki pomocy, które mogą być objęte wieloletnimi programami działań lub są środkami pomocy *ad hoc*.
- c) finansuje inne działania operacyjne, jeżeli tak postanowi Rada, zgodnie z procedurami określonymi w niniejszej decyzji.

Artykuł 7

Inicjatywa

Każde państwo członkowskie, Wysoki Przedstawiciel lub Wysoki Przedstawiciel przy wsparciu Komisji mogą przedkładać wnioski dotyczące działań Unii na mocy tytułu V TUE, które mają być finansowane ze środków Instrumentu.

Artykuł 8

Podstawa prawna finansowania działań Unii

1. Finansowanie dowolnej operacji, programu działań, środka pomocy *ad hoc* lub innego działania operacyjnego na mocy niniejszej decyzji wymaga uprzedniego przyjęcia decyzji Rady w oparciu o odpowiednią podstawę prawną zawartą w tytule V rozdział 2 Traktatu o Unii Europejskiej (Postanowienia szczególne dotyczące wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa).
2. W decyzjach Rady, o których mowa w ust. 1, określa się ich cele i zakres, ogólne warunki ich wdrożenia oraz kwotę referencyjną zasobów finansowych udostępnianych z Instrumentu.
3. Decyzje Rady, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować pojedyncze działania (decyzje o rozpoczęciu operacji, środka pomocy *ad hoc* lub innego działania operacyjnego) lub określać ogólne ramy środków pomocy, które mają być realizowane przez pewien okres czasu (programy działań).
4. Rada, przyjmując decyzje określające w programach działań ogólne ramy środków pomocy, które mają być realizowane przez pewien okres czasu, upoważnia Wysokiego Przedstawiciela do przyjęcia niezbędnych decyzji w sprawie szczegółowych środków pomocy wchodzących w zakres danej decyzji i realizujących zakładane w niej cele.

Artykuł 9

Wdrożenie

1. Wysoki Przedstawiciel odpowiada za wdrożenie niniejszej decyzji przy wsparciu Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, zgodnie z art. 2 ust. 1 tiret pierwsze decyzji Rady 2010/427/UE.
2. Do celów realizacji finansowej niniejszej decyzji Wysokiego Przedstawiciela wspiera struktura administracyjna, o której mowa w rozdziale 2. Wysoki Przedstawiciel wykonuje te obowiązki przy wsparciu działu Komisji, o którym mowa w art. 9 ust. 6 decyzji Rady 2010/427/UE, oraz w razie potrzeby innych służb Komisji.

Artykuł 10

Spójność działań Unii

1. Spójność między działaniami Unii, które mają być finansowane w ramach Instrumentu a innymi działaniami realizowanymi w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz innymi obszarami działań zewnętrznych Unii i innymi obszarami jej polityki zapewnia się zgodnie z art. 21 ust. 3 i art. 26 ust. 2 TUE.
2. Wysoki Przedstawiciel, przedkładając Radzie wnioski dotyczące środków pomocy *ad hoc* oraz przygotowując decyzje w sprawie środków pomocy w ramach Instrumentu, zapewnia zgodność z art. 41 ust. 2 TUE.
3. Rada, Komisja i Wysoki Przedstawiciel ściśle współpracują ze sobą w realizacji tego celu.

ROZDZIAŁ 2

STRUKTURA ADMINISTRACYJNA

Artykuł 11

Struktura zarządzania operacyjnego i finansowego

1. Instrument działa pod ogólnym zwierzchnictwem Wysokiego Przedstawiciela i ma następującą strukturę zarządzania operacyjnego i finansowego:
 - a) Komitet Instrumentu;
 - b) administrator;
 - c) dowódcy operacji;
 - d) księgowy Instrumentu.
2. Instrument wykorzystuje w możliwie największym stopniu istniejące struktury administracyjne Unii. Na żądanie administratora instytucje, organy i agencje Unii oraz państwa członkowskie udostępniają Instrumentowi personel zależnie od potrzeb.

Artykuł 12

Komitet Instrumentu

1. Powołuje się Komitet Instrumentu (zwany dalej „Komitetem”), w skład którego wchodzi po jednym przedstawicielu z każdego z uczestniczących państw członkowskich.

Przedstawiciele Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) i Komisji są zapraszani do udziału w posiedzeniach Komitetu bez prawa udziału w głosowaniach.

Przedstawiciele Europejskiej Agencji Obrony (EDA) mogą być zapraszani do udziału w posiedzeniach Komitetu, gdy omawiane są kwestie, które odnoszą się do obszaru działalności EDA, nie biorą jednak udziału w głosowaniach ani nie są podczas głosowań obecni.

2. Komitet wykonuje swoje kompetencje na podstawie niniejszej decyzji.
3. W szczególności Komitet zatwierdza budżet roczny i budżety korygujące, z uwzględnieniem odpowiednich kwot referencyjnych przeznaczonych na operacje, programy działań, środki pomocy *ad hoc* i inne działania operacyjne.
4. Komitet zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe i udziela absolutorium.
5. Komitet zatwierdza, na wniosek administratora, decyzję określającą zasady dokonywania wydatków finansowanych w ramach Instrumentu, uzupełniającą niniejszą decyzję.
6. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny na wniosek Wysokiego Przedstawiciela.
7. Kiedy Komitet omawia finansowanie danej operacji, programu działań, środka pomocy *ad hoc* lub innego działania operacyjnego Unii:
 - a) w skład Komitetu wchodzi po jednym przedstawicielu z każdego z państw członkowskich wnoszących wkład;
 - b) administrator uczestniczy w obradach Komitetu bez prawa udziału w głosowaniach;
 - c) każdy dowódca operacji lub jego przedstawiciel uczestniczy w obradach Komitetu, w odniesieniu do operacji, którą dowodzi, bez prawa udziału w głosowaniach;
 - d) przedstawiciele państw trzecich wnoszących wkład oraz podmiotów dobrowolnie wnoszących wkład są zapraszani do udziału w obradach Komitetu, jeżeli omawiany

punkt odnosi się bezpośrednio do ich wkładu finansowego. Nie biorą oni udziału w głosowaniach ani nie są obecni podczas głosowań;

- e) w razie potrzeby księgowy Instrumentu może zostać zaproszony do udziału w obradach Komitetu bez prawa udziału w głosowaniach;
 - f) przedstawiciele innych właściwych podmiotów mogą zostać zaproszeni do udziału w obradach Komitetu w odniesieniu do środków pomocy, które wdrażają w całości lub w części, bez prawa udziału w głosowaniach.
8. Przedstawiciel Wysokiego Przedstawiciela do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa zwołuje posiedzenia Komitetu i przewodniczy obradom.
 9. Na wniosek uczestniczącego państwa członkowskiego, administratora lub dowódcy operacji przewodniczący Komitetu zwołuje jego posiedzenie w terminie nie dłuższym niż 15 dni.
 10. Uwzględniając skład Komitetu określony w ust. 1 i 7, Komitet stanowi:
 - na zasadzie jednomyślności członków przy podejmowaniu decyzji w sprawach dotyczących operacji;
 - kwalifikowaną większością głosów członków, jak określono w art. 238 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, przy podejmowaniu decyzji w sprawach dotyczących działań innych niż operacje;
 - zwykłą większością głosów członków przy przyjmowaniu regulaminu wewnętrznego.
 11. Decyzje Komitetu są wiążące.
 12. Z inicjatywy przewodniczącego Komitetu w sprawach pilnych decyzję można przyjąć w drodze procedury pisemnej zgodnie z regulaminem wewnętrznym, chyba że jedno z państw członkowskich zażąda zwołania posiedzenia Komitetu.
 13. Komitet otrzymuje informacje od administratora, każdego dowódcy operacji, księgowego Instrumentu i innych właściwych podmiotów, jak określono w niniejszej decyzji. W szczególności administrator odpowiednio informuje Komitet o wszelkich roszczeniach wobec Instrumentu lub o wszelkich dotyczących go sporach.
 14. Teksty aktów zatwierdzonych przez Komitet na podstawie niniejszej decyzji są w momencie ich zatwierdzenia podpisywane przez przewodniczącego Komitetu oraz przez administratora.

15. Jeżeli w odniesieniu do danej sprawy nie można osiągnąć porozumienia na forum Komitetu, sprawę tę kieruje się do Rady za pośrednictwem Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa.

Artykuł 13

Administrator

1. Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, po poinformowaniu Komitetu, wyznacza administratora na okres trzech lat.
2. Administrator wykonuje swoje obowiązki w imieniu Instrumentu.
3. Administrator jest przedstawicielem prawnym Instrumentu, w tym w postępowaniach sądowych i w rozstrzyganiu sporów.
4. Administrator:
 - a) sporządza wszelkie projekty budżetu i przedkłada je Komitetowi;
 - b) wykonuje budżety i składa stosowne sprawozdania po ich zatwierdzeniu przez Komitet;
 - c) jest delegowanym urzędnikiem zatwierdzającym dla dochodów Instrumentu i jego wydatków oraz w razie potrzeby deleguje dalej te uprawnienia;
 - d) odnośnie do dochodów realizuje uzgodnienia finansowe zawarte ze stronami trzecimi w związku z finansowaniem operacji i środków pomocy.
5. Administrator zapewnia Komitetowi sekretariat. Administrator sporządza protokoły zawierające wnioski z obrad komitetu. Administrator nie bierze udziału w głosowaniach komitetu. Administrator zapewnia przestrzeganie przepisów zawartych w niniejszej decyzji oraz wdrażanie decyzji Komitetu. W tym celu administrator może wydawać niezbędne instrukcje kierowane do dowódców operacji i podmiotów wdrażających.
6. Administrator jest upoważniony do przyjmowania wszelkich środków, zgodnie z niniejszą decyzją i zasadami określonymi przez Komitet zgodnie z art. 12 ust. 5, które uzna za niezbędne do dokonywania wydatków finansowanych w ramach Instrumentu. Administrator informuje o nich Komitet.
7. Administrator koordynuje prace dotyczące kwestii finansowych związanych z operacjami, środkami pomocy i innymi działaniami operacyjnymi. Administrator pełni rolę punktu kontaktowego w tych sprawach wobec administracji krajowych, a także w stosownych przypadkach – wobec organizacji międzynarodowych.
8. Administrator zapewnia ciągłość swoich funkcji poprzez strukturę administracyjną działu Komisji, o którym mowa w art. 9.

Księgowy Instrumentu

1. Wysoki Przedstawiciel wyznacza księgowego Instrumentu na okres trzech lat.
2. Księgowy Instrumentu wykonuje swoje obowiązki w imieniu Instrumentu.
3. Księgowy Instrumentu jest odpowiedzialny za:
 - a) właściwą realizację płatności, pobór dochodów i odzyskiwanie ustalonych należności;
 - b) przygotowywanie rocznych sprawozdań finansowych Instrumentu i przedkładanie ich Komitetowi do zatwierdzenia;
 - c) prowadzenie ksiąg rachunkowych Instrumentu;
 - d) ustanawianie reguł i procedur rachunkowości oraz opracowywanie planu kont;
 - e) ustanawianie, zatwierdzanie i monitorowanie systemów rachunkowości w odniesieniu do dochodów oraz, w stosownych przypadkach, zatwierdzanie i monitorowanie systemów określonych przez urzędnika zatwierdzającego w celu dostarczania lub uzasadniania informacji księgowych, sprawdzania otrzymanych informacji oraz występowania o zastosowanie środków naprawczych, jeżeli zostanie to uznane za konieczne;
 - f) zarządzanie zasobami finansowymi.
4. W odniesieniu do wymogów zarządzania zasobami finansowymi księgowy Instrumentu otwiera jeden rachunek bankowy lub większą ich liczbę w imieniu Instrumentu lub zleca otwarcie takich rachunków. Księgowy Instrumentu odpowiada również za zamknięcie takich rachunków lub zlecenie ich zamknięcia.
5. Co do zasady rachunki bankowe otwierane są w euro; w należycie uzasadnionych okolicznościach można otwierać rachunki bankowe w walutach innych niż euro.
6. Stan rachunku nie może zostać przekroczony.
7. Administrator, każdy dowódca operacji i każdy korespondent księgowy operacji, o którym mowa w art. 16 ust. 7, przekazuje księgowemu Instrumentu wszystkie informacje niezbędne do sporządzania sprawozdań finansowych, które dokładnie odzwierciedlają sytuację finansową i wykonanie budżetu Instrumentu oraz gwarantują jego wiarygodność.

Artykuł 15

Przepisy ogólne mające zastosowanie do urzędników zatwierdzających, księgowego i pracowników Instrumentu

1. Funkcji urzędnika zatwierdzającego nie można łączyć z funkcją księgowego. Zapewnia się realizację środków budżetowych zgodnie z zasadą rozdzielności funkcji urzędnika zatwierdzającego i księgowego. Płatności ze środków finansowych zarządzanych w ramach Instrumentu są zatwierdzane przez urzędnika zatwierdzającego i realizowane przez księgowego.
2. Księgowy Instrumentu może przy wykonywaniu swoich obowiązków delegować niektóre zadania podlegającym mu pracownikom; może on również powierzyć niektóre zadania korespondentom księgowym operacji wyznaczonym za jego zgodą zgodnie z art. 16 ust. 7.
3. Urzędnicy i inni pracownicy Unii, sprawując funkcje w imieniu Instrumentu, w podlegają zasadom i przepisom, które mają wobec nich zastosowanie, w tym środkiem dyscyplinarnym.
4. Pracownicy oddani do dyspozycji Instrumentu przez państwa członkowskie podlegają przepisom mającym zastosowanie do ekspertów krajowych oddelegowanych do instytucji Unii odpowiadającej za administracyjne zarządzanie nimi oraz przepisom uzgodnionym przez ich administrację krajową oraz instytucję Unii lub Instrument.
5. Przed mianowaniem pracownicy Instrumentu muszą uzyskać poświadczenie bezpieczeństwa uprawniające ich do dostępu do informacji niejawnych na poziomie co najmniej „SECRET UE/EU SECRET” lub równoważne poświadczenie bezpieczeństwa uzyskane od państwa członkowskiego.

Artykuł 16

Dowódcy operacji

1. Każdy dowódca operacji otrzymuje od administratora pełne uprawnienia urzędnika zatwierdzającego, w tym uprawnienie do dalszego delegowania, od chwili powołania przez Radę i wykonuje swoje obowiązki w imieniu Instrumentu w odniesieniu do finansowania wspólnych kosztów operacji, którą dowodzi.
2. Każdy dowódca operacji w odniesieniu do operacji, którą dowodzi:
 - a) przesyła administratorowi swoje wnioski dotyczące części projektu budżetu dotyczącej wydatków;
 - b) jako urzędnik zatwierdzający realizuje środki budżetowe związane ze wspólnymi kosztami operacyjnymi oraz wydatkami związanymi z kosztami ponoszonymi przez państwo; sprawuje nadzór nad wszelkimi osobami uczestniczącymi w realizacji tych środków budżetowych, w tym w ramach płatności zaliczkowych; może udzielać zamówień i zawierać umowy w imieniu Instrumentu: może zwrócić się do księgowego Instrumentu o otwarcie rachunków bankowych dla operacji, którą dowodzi, w należycie uzasadnionych okolicznościach operacyjnych;
 - c) jako urzędnik zatwierdzający, realizuje środki budżetowe związane z wydatkami na operację, którą dowodzi, finansowanymi z dobrowolnych wkładów; sprawuje nadzór nad wszelkimi osobami uczestniczącymi w realizacji tych środków budżetowych, na podstawie stosownych postanowień ujętych w uzgodnieniach administracyjnych *ad hoc* ze stroną trzecią. Może udzielać zamówień i zawierać umowy w imieniu strony trzeciej; może zwrócić się do księgowego Instrumentu o otwarcie jednego rachunku bankowego dla każdego wkładu strony trzeciej, w należycie uzasadnionych okolicznościach operacyjnych.
3. Dowódca operacji jest upoważniony do przyjmowania wszelkich środków, zgodnie z niniejszą decyzją i zasadami określonymi przez Komitet zgodnie z art. 12 ust. 5, które uzna za niezbędne do realizacji wydatków finansowanych w ramach Instrumentu, w odniesieniu do operacji, którą dowodzi. Informuje o tym administratora i Komitet.
4. Dowódca operacji prowadzi rachunkowość środków otrzymanych z Instrumentu, wydatków, na które zaciągnął zobowiązania, dokonanych płatności, oraz otrzymanych dochodów, jak również

ewidencję mienia ruchomego finansowanego z budżetu Instrumentu i wykorzystywanego w ramach operacji, którą dowodzi. Rachunki te powinny być dostępne na żądanie do kontroli przez księgowego Instrumentu.

5. Dowódca operacji postępuje zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez administratora w odniesieniu do zarządzania finansowego Instrumentem.
6. Z wyjątkiem przypadków, w których występują należycie uzasadnione okoliczności zatwierdzone przez administratora i księgowego Instrumentu, dowódcy operacji posługują się systemem księgowania i zarządzania aktywami zapewnianym przez Instrument.
7. Dowódca operacji wyznacza, w porozumieniu z księgowym Instrumentu, korespondenta księgowego operacji. W odniesieniu do operacji, do której został wyznaczony, korespondent księgowy operacji odpowiada za prawidłową realizację zadań księgowych powierzonych mu przez dowódcę operacji i księgowego Instrumentu.
8. Korespondent księgowy operacji wykonuje powierzone mu zadania w pełnej zgodności z wytycznymi i instrukcjami określonymi przez księgowego Instrumentu.

Artykuł 17

Szczegółowe obowiązki urzędników zatwierdzających

1. Urzędnicy zatwierdzający odpowiadają za realizację dochodów i wydatków Instrumentu zgodnie z niniejszą decyzją i zasadami określonymi przez Komitet na podstawie art. 12 ust. 5, zwłaszcza z zasadą należytego zarządzania finansami, jak również za zapewnianie przestrzegania wymogów legalności i prawidłowości.
2. W celu realizacji wydatków urzędnicy zatwierdzający zaciągają zobowiązania budżetowe i prawne, poświadczają zasadność wydatków i zatwierdzają płatności i podejmują działania niezbędne do realizacji środków budżetowych.
3. Urzędnik zatwierdzający może delegować swoje obowiązki innym osobom, na mocy decyzji określającej:
 - a) pracowników na odpowiednim szczeblu z punktu widzenia takiej delegacji;
 - b) zakres przekazywanych uprawnień;
 - c) zakres, w jakim osoby delegowane mogą subdelegować przekazane im uprawnienia.

Artykuł 18

Odpowiedzialność

1. Zgodnie zwłaszcza z art. 15 ust. 3 i 4, zasady, na jakich dowódca operacji, administrator i inni pracownicy przekazani do dyspozycji w szczególności przez instytucje Unii lub przez państwa członkowskie ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną lub karną w przypadku nieprawidłowości lub zaniedbania w wykonaniu budżetu, reguluje regulamin pracowniczy lub ustalenia mające do nich zastosowanie. Ponadto Instrument może, z własnej inicjatywy lub na wniosek państwa lub strony trzeciej wnoszących wkład, wytoczyć powództwo cywilne przeciwko wyżej wspomnianym pracownikom.
2. Unia ani Wysoki Przedstawiciel do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa nie mogą w żadnym przypadku zostać pociągnięci do odpowiedzialności przez państwo wnoszące wkład w związku z pełnieniem obowiązków przez administratora, księgowego Instrumentu lub przydzielonych im pracowników.
3. Odpowiedzialność umowną, która może wynikać z umów zawartych w kontekście wykonania budżetu, ponoszą za pośrednictwem Instrumentu państwa lub strony trzeciej wnoszące wkład. Kwestie odpowiedzialności umownej reguluje prawo właściwe dla danej umowy.
4. W przypadku odpowiedzialności pozaumownej wszelkie szkody spowodowane przez dowództwo operacji, dowództwo sił i dowództwo komponentu w ramach struktury zarządzania kryzysowego, których skład zatwierdza dowódca operacji, lub przez ich pracowników w trakcie pełnienia ich obowiązków, pokrywają za pośrednictwem Instrumentu państwa lub strony trzeciej wnoszące wkład, zgodnie z ogólnymi zasadami wspólnymi dla przepisów prawnych państw członkowskich i regulaminem pracowniczym sił, mającymi zastosowanie w teatrze działań.
5. Unia ani państwa członkowskie nie mogą w żadnym przypadku zostać pociągnięte do odpowiedzialności przez państwo wnoszące wkład w związku z umowami zawartymi w ramach wykonywania budżetu ani w związku ze szkodami spowodowanymi przez jednostki i działy struktury zarządzania kryzysowego, których skład zatwierdza dowódca operacji, lub przez pracowników tych jednostek i działów w trakcie pełnienia ich obowiązków.

TYTUŁ II

BUDŻET

ROZDZIAŁ 3

ZASADY

Artykuł 19

Zasady budżetowe

1. Budżet, sporządzany w euro, jest aktem określającym i zatwierdzającym wszystkie dochody i wydatki zarządzane w ramach Instrumentu na każdy rok budżetowy.
2. Wszystkie wydatki muszą być powiązane z konkretną operacją, programem działań, środkiem pomocy *ad hoc* lub innym działaniem operacyjnym z wyjątkiem stosownych przypadków dotyczących kosztów wymienionych w załączniku II.
3. Środki zapisane w budżecie zatwierdzane są na czas trwania roku budżetowego, który rozpoczyna się dnia 1 stycznia, a kończy dnia 31 grudnia tego samego roku. Obejmują one środki na pokrycie zobowiązań oraz środki na pokrycie płatności.
4. Zapewnia się równowagę dochodów i wydatków budżetowych.
5. Żadne dochody ani wydatki nie mogą być realizowane w inny sposób niż przez przydzielenie ich do odpowiedniego tytułu w budżecie w ramach limitu środków w nim przewidzianych, z wyjątkiem przypadków na podstawie art. 46 ust. 2 i 6.
6. Środki budżetowe Instrumentu wykorzystywane są zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami, tj. zasadami oszczędności, skuteczności i efektywności.

ROZDZIAŁ 4

STRUKTURA BUDŻETU I OPERACJE BUDŻETOWE

Artykuł 20

Budżet roczny

1. Każdego roku administrator sporządza projekt budżetu na kolejny rok budżetowy na podstawie szacowanych potrzeb operacji, programów działań, środków pomocy *ad hoc* i innych działań operacyjnych, które są w toku lub są planowane lub które mogą zostać zatwierdzone w ciągu roku, biorąc pod uwagę pułapy określone w załączniku I.
2. Projekt budżetu obejmuje:
 - a) środki uznane za niezbędne do pokrycia:
 - wspólnych kosztów operacyjnych bieżących lub planowanych operacji;
 - kosztów programów działań, środków pomocy *ad hoc* i innych działań operacyjnych zatwierdzonych przez Radę;
 - b) część ogólną, która zawiera środki uznane za niezbędne do pokrycia:
 - wydatków pomocniczych, które mogą nie być powiązane z konkretną operacją, programem działań, środkiem pomocy *ad hoc* lub innym działaniem operacyjnym, jak określono w załączniku II;
 - kosztów poniesionych przez Instrument w ramach przygotowań do operacji, programów działań, środków pomocy *ad hoc* lub innych działań operacyjnych, jak określono w załączniku III;
 - niealokowanej kwoty na wspólne koszty operacyjne operacji oraz koszty programów działań, środków pomocy *ad hoc* i innych działań operacyjnych, które mogą zostać zatwierdzone przez Radę w ciągu roku;
 - c) prognozę dochodów niezbędnych do pokrycia wydatków.

3. Część ogólna we wstępnym budżecie przyjmowanym na dany rok stanowi co najmniej 30 % pułapu określonego w załączniku I na ten rok, w zakresie, w jakim jest to możliwe dla środków uznanych za niezbędne dla bieżących lub planowanych operacji, programów działań, środków pomocy *ad hoc* i innych działań operacyjnych.
4. Środki na zobowiązania i środki na płatności klasyfikuje się według tytułów. Każdej operacji, programowi działań, środkowi pomocy *ad hoc* i innemu działaniu operacyjnemu poświęca się odrębny tytuł. Część ogólna stanowi również jeden odrębny tytuł.
5. Każdy tytuł może zawierać rozdział zatytułowany „środki tymczasowe”. Środki te są zapisywane w budżecie, jeżeli występuje poważnie uzasadniona niepewność co do kwoty niezbędnych środków lub zakresu realizacji zapisanych środków.
6. Na dochody składają się:
 - a) wkłady wpłacane przez uczestniczące państwa członkowskie i państwa członkowskie wnoszące wkład oraz, w stosownych przypadkach, przez państwa trzecie wnoszące wkład;
 - b) dochody, podzielone według tytułów, obejmujące otrzymane odsetki, dochody ze sprzedaży, odzyskane środki finansowe niewydane w trakcie wykonania oraz saldo wkładów z poprzedniego roku budżetowego po jego ustaleniu przez Komitet.
7. Administrator przedkłada projekt budżetu Komitetowi nie później niż dnia 31 października. Do dnia 31 grudnia Komitet zatwierdza projekt budżetu. Administrator powiadamia uczestniczące państwa członkowskie i państwa trzecie wnoszące wkład o zatwierdzonym budżecie.

Artykuł 21

Budżety korygujące

1. Administrator proponuje Komitetowi budżet korygujący, jeżeli:
 - a) Rada zatwierdziła nowy program działań, środek pomocy *ad hoc* lub inne działania operacyjne lub gdy formalny budżet nowej operacji został zatwierdzony zgodnie z art. 41 ust. 3 w trakcie roku budżetowego;
 - b) potrzeb bieżących operacji, programów działań, środków pomocy *ad hoc* lub innych działań operacyjnych nie można pokryć z budżetu ze względu na niemożliwe do uniknięcia, wyjątkowe lub nieprzewidziane okoliczności;

- c) saldo wyniku budżetu za rok budżetowy, za który zgodnie z art. 36 ust. 7 zatwierdzono sprawozdania finansowe, musi zostać uwzględnione w budżecie na kolejny rok.
2. Komitet omawia budżet korygujący i zatwierdza go, biorąc pod uwagę jego pilny charakter.
3. Przed wystąpieniem o zwiększenie budżetu administrator próbuje w największym możliwym zakresie ograniczyć ogólny wzrost środków budżetowych poprzez przesunięcie dostępnych środków finansowych z innych tytułów budżetowych oraz z części ogólnej rocznego budżetu.

Artykuł 22

Przesunięcia środków

1. Administrator, w stosownych przypadkach na podstawie wniosku dowódcy operacji lub w razie konieczności w odniesieniu do programu działań, środka pomocy *ad hoc* lub innego działania operacyjnego, może dokonywać przesunięć środków w ramach tego tytułu.
2. Uprzednie zatwierdzenie Komitetu jest jednak wymagane, jeżeli planowane przesunięcie zmienia kwotę środków przewidzianych na operację, program działań, środek pomocy *ad hoc* lub inne działanie operacyjne.

Artykuł 23

Przeniesienie środków, ponowne wykorzystanie środków i zobowiązania podzielone

1. Środki na zobowiązania, na które nie zaciągnięto zobowiązań do końca roku budżetowego, są przenoszone i można na nie zaciągnąć zobowiązania do dnia 31 grudnia następnego roku budżetowego, pod warunkiem zatwierdzenia przez Komitet.
2. Środki na płatności mogą zostać przeniesione, jeżeli są one niezbędne do pokrycia istniejących zobowiązań lub zobowiązań powiązanych z przeniesionymi środkami na zobowiązania i jeżeli środki na płatności przewidziane w odpowiednich liniach budżetowych na następny rok nie są wystarczające na pokrycie tych potrzeb.
3. Administrator przedstawia swój wniosek Komitetowi zgodnie z ust. 1 i 2 do dnia 1 marca następnego roku budżetowego. Komitet podejmuje decyzję w sprawie tego wniosku do dnia 31 marca.
4. Środki mogą jednak zostać przeniesione na mocy decyzji administratora w następujących przypadkach:

- a) środki na zobowiązania, w odniesieniu do których większość etapów przygotowawczych procedury zaciągania zobowiązań została zakończona do dnia 31 grudnia. Na takie kwoty środków można wówczas zaciągnąć zobowiązania do dnia 31 marca następnego roku;
- b) kwoty, które są niezbędne, jeżeli decyzję Rady w sprawie nowej operacji, programu działań, środka pomocy *ad hoc* lub innego działania operacyjnego przyjęto w ostatnim kwartale roku budżetowego, a urzędnik zatwierdzający nie był w stanie zaciągnąć zobowiązań ze środków przewidzianych na ten cel do dnia 31 grudnia.

Administrator informuje Komitet o decyzji w sprawie przeniesienia do dnia 1 marca.

- 5. Środki na zobowiązania odpowiadające kwocie umorzeń dokonanych w wyniku całkowitego lub częściowego niewykonania operacji, programu działań, środka pomocy *ad hoc* lub innego działania mogą zostać ponownie udostępnione na rzecz Instrumentu.
- 6. Zobowiązania budżetowe z tytułu programów działań, środków pomocy *ad hoc* lub innych działań operacyjnych trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można rozłożyć na kilka lat na roczne raty.

Artykuł 24

Wykonanie budżetu z wyprzedzeniem

Po zatwierdzeniu budżetu rocznego środki mogą być wykorzystywane na pokrycie zobowiązań i płatności, o ile jest to niezbędne z operacyjnego punktu widzenia.

ROZDZIAŁ 5

WKŁADY I ZWROTY

Artykuł 25

Określenie wysokości wkładów

- 1. Środki na płatności przewidziane na pokrycie części ogólnej budżetu, które nie zostały pokryte przez dochody, są finansowane z wkładów uczestniczących państw członkowskich.

2. Środki na płatności przeznaczone na pokrycie wspólnych kosztów operacyjnych operacji lub kosztów programu działań, środka pomocy *ad hoc* lub innego działania operacyjnego, które nie zostały pokryte przez dochody, są finansowane z wkładów państw wnoszących wkład.
3. Wkłady należne od państw członkowskich wnoszących wkład z tytułu operacji, programu działań, środka pomocy *ad hoc* lub innego działania operacyjnego są równe kwocie środków na płatności zapisanych w budżecie na pokrycie wspólnych kosztów operacyjnych tej operacji lub kosztów tego programu działań, środka pomocy *ad hoc* lub innego działania operacyjnego, po odliczeniu dochodów i kwot wkładów należnych z tytułu tej samej operacji, programu działań, środka pomocy *ad hoc* lub innego działania operacyjnego od państw trzecich wnoszących wkład.
4. Podział wkładów między państwa członkowskie, które są zobowiązane wnieść wkład, ustala się według kryterium produktu narodowego brutto, zgodnie z art. 41 ust. 2 TUE oraz zgodnie z decyzją Rady 2014/335/UE, Euratom⁴ lub każdą inną decyzją Rady, która może ją zastąpić.
5. Dane wymagane do obliczenia wysokości wkładów są określone w kolumnie zatytułowanej „Zasoby własne oparte na DNB” tabeli „Zestawienie finansowania budżetu ogólnego według typu zasobów własnych i państwa członkowskiego” załączonej do najnowszego budżetu ogólnego przyjętego przez Unię. Wkład każdego państwa członkowskiego, od którego jest on należny, jest proporcjonalny do udziału dochodu narodowego brutto (DNB) tego państwa członkowskiego w łącznym DNB państw członkowskich, od których należny jest wkład.

Artykuł 26

Przepisy ogólne mające zastosowanie do pobierania wkładów

1. Wkładów na rzecz Instrumentu dokonuje się w euro.
2. Administrator wysyła odpowiednie wezwania do wniesienia wkładów pismem skierowanym do krajowych administracji, których dane adresowe zostały mu przekazane, po:
 - a) zatwierdzeniu budżetu na dany rok budżetowy przez Komitet. Pierwsze wezwanie do wniesienia wkładów dotyczy kwoty przewidywanych potrzeb w zakresie płatności w ciągu pierwszych ośmiu miesięcy. Drugie wezwanie do wniesienia wkładów dotyczy pozostałego salda wkładów, z uwzględnieniem salda za poprzedni rok, jeżeli Komitet podjął decyzję o zapisaniu tego salda w bieżącym budżecie;

⁴ Decyzja Rady 2014/335/UE, Euratom z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej ([Dz.U. L 168 z 7.6.2014, s. 105](#)).

- b) zatwierdzeniu budżetu korygującego zgodnie z art. 21, jeżeli powiększa on ogólne środki na płatności w budżecie;
3. W drodze odstępstwa od ust. 2 lit. b), jeżeli kwota referencyjna dla nowej operacji została zatwierdzona przez Radę i kwota ta nie może zostać pokryta z części ogólnej budżetu, wezwanie do wniesienia wkładów wydaje się stosownie do potrzeb przed przyjęciem budżetu korygującego w celu zapewnienia natychmiastowej dostępności środków finansowych na daną operację.
 4. Nie naruszając innych przepisów niniejszej decyzji, wkłady są wpłacane w ciągu 30 dni od wysłania odpowiedniego wezwania do wniesienia wkładów.
 5. W niemożliwych do uniknięcia, wyjątkowych i nieprzewidzianych okolicznościach, jeżeli środki dostępne w ramach Instrumentu nie wystarczają do pokrycia nowej, pilnej operacji szybkiego reagowania, administrator może wystosować pilne wezwanie do wniesienia wkładu w ciągu 5 dni od wysłania wezwania.
 6. Po przedłożeniu Komitetowi projektu budżetu, w odniesieniu do państw członkowskich, których procedury budżetowe i finansowe nie pozwalają na wniesienie ich wkładu w określonych terminach, administrator może, przed końcem trwającego roku budżetowego, wystosować do takiego państwa wcześniejsze wezwanie do wniesienia wkładu, stanowiącego przedpłatę na poczet wezwania do wniesienia wkładu na rzecz budżetu na następny rok budżetowy.
 7. Każde z państw wnoszących wkład ponosi opłaty bankowe związane z wniesieniem swojego własnego wkładu.
 8. Administrator potwierdza otrzymanie wkładów.

Artykuł 27

Zarządzanie przez Instrument dobrowolnymi wkładami finansowymi

1. Zgodnie z odpowiednimi przepisami ram prawnych regulujących operację, program działań, środek pomocy *ad hoc* lub inne działanie operacyjne oraz po wyrażeniu zgody przez Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa, Komitet może zezwolić na powierzenie Instrumentowi zarządzania administracyjnego dobrowolnym wkładem finansowym państwa członkowskiego lub strony trzeciej. Taki dobrowolny wkład finansowy może być przeznaczony na konkretny projekt wspierający operację, środek pomocy lub inne działanie operacyjne.

2. Koszty administracyjne związane z zarządzaniem wkładem są pokrywane z samego wkładu, chyba że Komitet zdecyduje inaczej.
3. Administrator zawiera z państwem członkowskim lub stroną trzecią niezbędne porozumienia administracyjne.
4. Każdy dobrowolny wkład może zostać wykorzystany wyłącznie w celu, w jakim został przekazany do Instrumentu, określonym w porozumieniu administracyjnym z państwem członkowskim lub stroną trzecią.
5. Administrator zapewnia zgodność zarządzania takimi wkładami z odpowiednimi porozumieniami administracyjnymi. Administrator przekazuje każdemu wnoszącemu wkład, bezpośrednio lub za pośrednictwem dowódcy operacji, odpowiednie informacje dotyczące zarządzania wkładem, jak określono w odpowiednich porozumieniach administracyjnych.

Artykuł 28

Odsetki za zwłokę

1. Nie naruszając przepisów ust. 2, jeżeli państwo nie wypełnia swoich zobowiązań finansowych, na zasadzie analogii stosuje się unijne przepisy dotyczące odsetek za zwłokę zgodnie z art. 78 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012⁵ lub zgodnie z każdym innym rozporządzeniem, które może je zastąpić.
2. Jeżeli płatność jest opóźniona o nie więcej niż 20 dni, odsetki nie są naliczane. Jeżeli płatność opóźniona jest o więcej niż 20 dni, naliczane są odsetki za cały okres opóźnienia.

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ([Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1](#)).

ROZDZIAŁ 6

WDROŻENIE

Artykuł 29

Metody wdrożenia

1. Instrument finansuje wspólne koszty operacji za pośrednictwem dowódcy operacji, o ile został mianowany, a w przeciwnym razie za pośrednictwem administratora.
2. Instrument może wdrażać środek pomocy:
 - a) bezpośrednio lub poprzez operację, zgodnie z przyznanym mandatem, w szczególności w celu zapewnienia zintegrowanego pakietu obejmującego zapewnienie wsparcia i szkolenie wojskowe;
 - b) pośrednio poprzez podmioty wdrażające, którymi mogą być:
 - i. jedno państwo członkowskie lub większa ich liczba;
 - ii. organizacja międzynarodowa, organizacja regionalna lub wyspecjalizowana agencja utworzona przez organizację międzynarodową;
 - iii. państwa trzecie lub organy przez nie wyznaczone;
 - iv. podmioty prawa publicznego, w tym organizacje w państwach członkowskich;
 - v. podmioty podlegające prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, w tym organizacje w państwie członkowskim, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;
 - vi. podmioty podlegające prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe;
 - vii. podmioty i osoby, którym powierzono wdrożenie konkretnych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V TUE.
3. Państwo członkowskie, instytucja Unii, organizacja międzynarodowa, organizacja regionalna lub inny podmiot, którym powierzono realizację wydatków w ramach operacji finansowanej ze środków Instrumentu, stosują zasady mające zastosowanie do realizacji ich własnych wydatków w zakresie, w jakim dowódca operacji zachowuje obowiązki w zakresie zarządzania finansami

lub administrator podejmuje niezbędne środki naprawcze, które gwarantują wystarczającą ochronę interesów finansowych Instrumentu.

Artykuł 30

Porozumienia administracyjne ułatwiające przyszłe zamówienia lub wzajemne wsparcie

1. Instrument może zawierać porozumienia administracyjne z państwami członkowskimi, instytucjami Unii, organami i agencjami, państwami trzecimi, organizacjami międzynarodowymi i organizacjami regionalnymi, ich agencjami i innymi podmiotami z myślą o ułatwieniu przyszłych zamówień lub zajęciu się aspektami finansowymi wzajemnego wsparcia w sposób najbardziej efektywny pod względem kosztów.
2. Uzgodnienia takie:
 - a) przedkłada się do konsultacji Komitetowi, jeżeli są one zawierane z państwami członkowskimi lub instytucjami, organami lub agencjami Unii;
 - b) przedkłada się do zatwierdzenia Komitetowi, jeżeli są one zawierane z państwami trzecimi, organizacjami międzynarodowymi lub organizacjami regionalnymi.
3. Porozumienia takie podpisuje administrator lub, w stosownych przypadkach, odnośny dowódca operacji działający w imieniu Instrumentu oraz właściwe organy administracyjne pozostałych stron, o których mowa w ust. 1.

ROZDZIAŁ 7

SPRAWOZDANIA, SPRAWOZDANIA FINANSOWE I AUDYT

Artykuł 31

Regularne sprawozdania dla Komitetu

Co cztery miesiące administrator, przy wsparciu księgowego Instrumentu i dowódców operacji, przedkłada Komitetowi sprawozdanie z realizacji dochodów i wydatków od początku danego roku budżetowego.

Artykuł 32

Sprawozdania finansowe

1. Księgowy Instrumentu prowadzi rachunkowość żądanych wkładów i dokonanych przesunięć środków finansowych. Ponadto księgowy sporządza sprawozdania finansowe dotyczące

wspólnych kosztów poniesionych w trakcie przygotowywania operacji lub w ich następstwie oraz wydatków i dochodów operacyjnych zrealizowanych na bezpośrednią odpowiedzialność administratora. Korespondent księgowy operacji prowadzi rachunkowość przesunięć środków finansowych na rzecz prowadzonej przez siebie operacji i przekazuje informacje o sytuacji finansowej operacji księgowemu Instrumentu na każde żądanie i w wymaganym formacie.

2. Księgowy Instrumentu sporządza roczne sprawozdanie finansowe Instrumentu. Każdy dowódca operacji i korespondent księgowy operacji przesyłają mu sprawozdanie finansowe dotyczące wydatków, na które zaciągnięto zobowiązania, i dokonanych płatności, a także uzyskanych dochodów, w imieniu Instrumentu, zgodnie z regułami rachunkowości i instrukcjami określonymi przez księgowego Instrumentu.

Artykuł 33

Warunki przeprowadzania kontroli

1. Osoby odpowiedzialne za audyt dochodów i wydatków Instrumentu muszą – przed przystąpieniem do realizacji swoich zadań – uzyskać poświadczenie bezpieczeństwa uprawniające je do dostępu do przechowywanych przez Radę informacji niejawnych na poziomie co najmniej „SECRET UE/EU SECRET” lub uzyskać równoważne poświadczenie od państwa członkowskiego lub NATO, w zależności od przypadku. Osoby te gwarantują, że będą przestrzegać poufności informacji i chronić dane, z którymi się zapoznały w trakcie wykonywania swojego zadania audytorskiego, zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do tych informacji i danych.
2. Osoby odpowiedzialne za audyt przychodów i wydatków Instrumentu uzyskują bezzwłocznie i bez wcześniejszego powiadamiania dostęp do dokumentów i zawartości wszelkich nośników danych związanych z tymi dochodami i wydatkami, jak również do pomieszczeń, w których te dokumenty i nośniki są przechowywane. Mogą one sporządzać ich kopie. Osoby zaangażowane w realizację dochodów i wydatków Instrumentu udzielają administratorowi i osobom odpowiedzialnym za audyt tych dochodów i wydatków niezbędnej pomocy w wykonywaniu ich zadań.

Artykuł 34

Audyt wewnętrzny Instrumentu

1. Administrator proponuje Komitetowi mianowanie na okres czterech lat, który można odnowić na okres łącznie nieprzekraczający 8 lat, audytora wewnętrznego Instrumentu oraz co najmniej jednego zastępcy audytora wewnętrznego. Audytorzy wewnętrzni muszą mieć niezbędne

kwalifikacje zawodowe oraz dawać wystarczającą rękojmię bezpieczeństwa i niezależności. Audytorem wewnętrznym nie może być urzędnik zatwierdzający ani księgowy; audytor wewnętrzny nie może uczestniczyć w przygotowywaniu sprawozdań finansowych.

2. Audytor wewnętrzny składa administratorowi sprawozdania na temat zarządzania ryzykiem, wydając niezależne opinie na temat jakości systemów zarządzania i kontroli oraz wydając zalecenia mające na celu usprawnienie audytu wewnętrznego w ramach operacji oraz promowanie należytego zarządzania finansami. Audytor wewnętrzny odpowiada w szczególności za ocenę stosowności i skuteczności wewnętrznych systemów zarządzania oraz wyników poszczególnych działów w zakresie realizacji polityk i celów przez odniesienie do związanych z nimi rodzajów ryzyka.
3. Audytor wewnętrzny pełni swoje obowiązki we wszystkich działach uczestniczących w poborze dochodów Instrumentu lub w realizacji jego wydatków.
4. Stosownie do sytuacji audytor wewnętrzny przeprowadza co najmniej jeden audyt w trakcie roku budżetowego. Zdaje on sprawozdania administratorowi i w razie potrzeby informuje dowódców operacji o swoich ustaleniach i zaleceniach. Dowódcy operacji i administrator zapewniają podjęcie działań w następstwie zaleceń będących wynikiem audytów.
5. Administrator co roku składa Komitetowi sprawozdanie z przeprowadzonych audytów wewnętrznych, wskazując liczbę i rodzaj przeprowadzonych audytów wewnętrznych, spostrzeżenia, przedstawione zalecenia i działania podjęte na podstawie tych zaleceń.
6. Ponadto każdy dowódca operacji zapewnia audytorowi wewnętrznemu pełen dostęp do operacji, którą dowodzi. Audytor wewnętrzny weryfikuje prawidłowe funkcjonowanie systemów i procedur finansowych i budżetowych oraz zapewnia funkcjonowanie solidnych i skutecznych systemów audytu wewnętrznego.
7. Wyniki prac i sprawozdania audytora wewnętrznego udostępniane są Trybunałowi Obrachunkowemu wraz ze wszystkimi powiązаныmi dokumentami potwierdzającymi.

Artykuł 35

Audyt zewnętrzny Instrumentu

1. Rachunki dochodów i wydatków prowadzone w związku z wdrożeniem niniejszej decyzji są badane przez Trybunał Obrachunkowy Unii Europejskiej zgodnie z niniejszą decyzją.

2. Nie naruszając przepisów ust. 1, osoby wyznaczone przez administratora, w szczególności audytorzy zewnętrzni, mogą w dowolnym czasie przeprowadzać audyt wydatków finansowanych w ramach Instrumentu. Ponadto Komitet może, na podstawie wniosku administratora lub państwa członkowskiego, w dowolnym czasie wyznaczyć audytorów zewnętrznych oraz określić ich zadania i warunki zatrudnienia.

Artykuł 36

Przedkładanie rocznego sprawozdania finansowego

1. Każdy korespondent księgowy operacji, z pomocą swojego dowódcy operacji, przygotowuje roczne sprawozdanie finansowe operacji zgodnie z regułami rachunkowości i instrukcjami księgowego Instrumentu. Do dnia 15 lutego po zakończeniu roku budżetowego sprawozdania te przedkładane są księgowemu Instrumentu oraz Trybunałowi Obrachunkowemu, którzy poświadczają wiarygodność tych sprawozdań.
2. Księgowy Instrumentu, z pomocą administratora i z wykorzystaniem sprawozdań przedłożonych przez korespondentów księgowych operacji, sporządza i przedkłada Trybunałowi Obrachunkowemu, do dnia 15 marca po zakończeniu roku budżetowego, projekt rocznego sprawozdania finansowego Instrumentu. W tym samym terminie księgowy Instrumentu przedkłada Komitetowi informacje o nadwyżce budżetowej za dany rok budżetowy, a administrator przedkłada Komitetowi roczne sprawozdanie z działalności Instrumentu.
3. Trybunał Obrachunkowy przekazuje księgowemu Instrumentu, każdemu dowódcy operacji i korespondentowi księgowemu operacji swoje ustalenia z kontroli poszczególnych sprawozdań do dnia 15 maja.
4. Księgowy Instrumentu, wspierany przez administratora, przekazuje Komitetowi do dnia 30 czerwca ostateczne zbadane roczne sprawozdanie finansowe Instrumentu.
5. Do dnia 30 września po zakończeniu roku budżetowego Komitetowi przedkłada się sprawozdanie z kontroli Trybunału Obrachunkowego, w tym opinię pokontrolną. Komitet bada sprawozdanie z kontroli, opinię pokontrolną i roczne sprawozdanie finansowe w celu udzielenia absolutorium administratorowi i każdemu dowódcy operacji.

6. Dokumenty potwierdzające odnoszące się do rocznego sprawozdania finansowego przechowuje się przez okres pięciu lat od dnia, w którym udzielono odpowiedniego absolutorium. Po zakończeniu operacji dowódca operacji zapewnia przekazanie całej dokumentacji potwierdzającej administratorowi.
7. Komitet podejmuje decyzję o zapisaniu salda wyniku budżetowego za rok budżetowy, za który zostały zatwierdzone sprawozdania, w budżecie na następny rok budżetowy, jako dochody lub wydatki, w zależności od okoliczności. Administrator przedkłada w związku z tym odnośny budżet korygujący z uwzględnieniem przeniesienia funduszy. Komitet może jednak podjąć decyzję o zapisaniu wspomnianego salda wyniku budżetowego po otrzymaniu opinii pokontrolnej od Trybunału Obrachunkowego.

Artykuł 37

Kontrole w ramach Instrumentu

1. Instrument, za pośrednictwem swoich przedstawicieli lub wyznaczonych przez niego organów kontrolnych lub audytowych, przeprowadza kontrole na miejscu w odniesieniu do operacji i podmiotów wdrażających, w celu upewnienia się, że przestrzegane są postanowienia porozumień administracyjnych z partnerami wdrażającymi.
2. W tym celu Instrument ma dostęp do wszelkich istotnych informacji, w tym informacji w bazach danych, będących w posiadaniu odnośnych operacji lub podmiotów wdrażających, a także dostęp do pomieszczeń, w których takie informacje są przechowywane lub w których przechowywane lub używane są infrastruktura, aktywa, sprzęt lub towary.
3. W przypadku wykrycia nieprawidłowości Instrument zapewnia odzyskanie lub zwrot kwot nienależnie wypłaconych z operacji lub od podmiotu wdrażającego.

TYTUŁ III

**SZCZEGÓŁOWE ZASADY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO OPERACJI
I ŚRODKÓW POMOCY**

ROZDZIAŁ 8

SZCZEGÓŁOWE ZASADY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO OPERACJI

Artykuł 38

Definicja wspólnych kosztów oraz okresy kwalifikowalności

1. Instrument ponosi wspólne koszty operacyjne wymienione w załączniku III w fazie przygotowawczej, która trwa od momentu zatwierdzenia koncepcji zarządzania kryzysowego dla danej operacji do momentu mianowania dowódcy operacji. W szczególnych okolicznościach, po konsultacji z Komitetem Politycznym i Bezpieczeństwa, Komitet może przedłużyć okres, podczas którego koszty te ponoszone są przez Instrument.
2. Podczas aktywnej fazy operacji, która trwa od dnia mianowania dowódcy operacji do dnia zaprzestania działalności przez dowództwo operacji, Instrument ponosi jako wspólne koszty operacyjne:
 - a) wspólne koszty wymienione w załączniku IV część A;
 - b) wspólne koszty wymienione w załączniku IV część B, jeżeli dowódca operacji wystąpi ze stosownym wnioskiem, który zatwierdzi Komitet.
3. Wspólne koszty operacyjne operacji obejmują również wydatki niezbędne do likwidacji operacji, wymienione w załączniku V.
4. Operację Unii uznaje się za zlikwidowaną z chwilą, gdy sprzęt i infrastruktura wspólnie finansowane na potrzeby operacji znalazły ostateczne przeznaczenie i zostało zatwierdzone sprawozdanie finansowe dotyczące operacji.
5. Wydatki poniesione w celu pokrycia kosztów, które tak czy inaczej zostałyby poniesione przez co najmniej jedno państwo wnoszące wkład, instytucję Unii lub organizację międzynarodową, niezależnie od sposobu organizacji operacji Unii, nie mogą zostać zakwalifikowane jako wspólne koszty.

6. Komitet może w poszczególnych przypadkach zdecydować, że z uwagi na szczególne okoliczności, niektóre koszty przyrostowe, inne niż koszty wymienione w załączniku IV część B, uznaje się za wspólne koszty operacyjne dla danej operacji.

Artykuł 39

Ćwiczenia

1. Wspólne koszty ćwiczeń Unii są finansowane w ramach Instrumentu zgodnie z przepisami i procedurami podobnymi do tych, które obowiązują w przypadku operacji, w które wnoszą wkład wszystkie uczestniczące państwa członkowskie.
2. Na wspólne koszty ćwiczeń składają się, po pierwsze, koszty przyrostowe przenośnego lub wyznaczonego dowództwa, a po drugie, koszty dodatkowe poniesione w związku z wykorzystaniem przez Unię wspólnych zasobów i zdolności NATO udostępnionych na potrzeby ćwiczeń.
3. Wspólne koszty ćwiczeń nie obejmują kosztów związanych z:
 - a) nabywaniem majątku, włącznie z nabyciem budynków, infrastruktury i sprzętu;
 - b) fazą planowania i przygotowywania ćwiczeń, chyba że zatwierdził je Komitet;
 - c) transportem, koszarami i zakwaterowaniem wojska.

Artykuł 40

Kwota referencyjna na potrzeby operacji

Każda decyzja Rady, na mocy której Rada decyduje o ustanowieniu lub przedłużeniu czasu trwania operacji, określa kwotę odniesienia dla wspólnych kosztów danej operacji. Administrator, przy wsparciu szczególnie ze strony Sztabu Wojskowego UE i dowódcy operacji, o ile został mianowany, szacuje wysokość kwoty niezbędnej do pokrycia wspólnych kosztów operacji w planowanym okresie. Administrator przekazuje informację o proponowanej kwocie prezydencji Rady do rozpatrzenia przez organ przygotowawczy Rady odpowiedzialny za rozpatrzenie projektu decyzji.

Artykuł 41

Wydatki w oparciu o kwotę referencyjną oraz harmonogram płatności wkładów na rzecz operacji

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 19 ust. 5, jeżeli Rada przyjęła kwotę referencyjną dla danej operacji, środki mogą być natychmiast pobrane z części ogólnej budżetu do poziomu 30% kwoty referencyjnej w okresie początkowym przygotowania operacji, chyba że Rada zdecyduje o innej wartości procentowej.
2. Jeżeli środki w części ogólnej budżetu nie są wystarczające do pokrycia kwoty referencyjnej, administrator wystosowuje wezwanie do wniesienia niezbędnych dodatkowych wkładów przez państwa członkowskie wnoszące wkład, a następnie przygotowuje budżet korygujący zgodnie z art. 21.
3. Dowódca operacji przedkłada Komitetowi formalny budżet operacji w terminie czterech miesięcy po zatwierdzeniu kwoty referencyjnej, chyba że Komitet zdecyduje o dłuższym terminie.

Artykuł 42

Zwrot płatności zaliczkowych

1. Państwo członkowskie, państwo trzecie lub, stosownie do sytuacji, organizacja międzynarodowa upoważnione przez Radę do sfinansowania pewnej części wspólnych kosztów operacji w formie płatności zaliczkowych mogą otrzymać od Instrumentu zwrot wpłaconych kwot, składając uzasadniony wniosek, wraz z wymaganymi dokumentami potwierdzającymi, skierowany do administratora nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od daty zakończenia danej operacji.
2. Wnioski o zwrot, które nie zostały zatwierdzone przez dowódcę operacji, o ile jego kadencja nie upłynęła, i administratora, nie mogą zostać uznane.
3. W przypadku zatwierdzenia wniosku o zwrot złożonego przez państwo wnoszące wkład zwracana kwota może zostać odliczona przy kolejnym wezwaniu do wniesienia wkładu skierowanym do tego państwa przez administratora.
4. Jeżeli w momencie zatwierdzania wniosku nie przewiduje się żadnych wezwań do wniesienia wkładów lub jeżeli kwota podana w zatwierdzonym wniosku o zwrot przekracza przewidywany wkład, administrator dokonuje płatności zwracanej kwoty w ciągu 30 dni, uwzględniając przepływy pieniężne Instrumentu oraz potrzeby w zakresie finansowania wspólnych kosztów danej operacji.

5. Zgodnie z niniejszą decyzją zwrot jest należny, nawet jeśli operacja zostanie anulowana.
6. Zwrot obejmuje odsetki narosłe od kwoty udostępnionej w ramach płatności zaliczkowych.

Artykuł 43

Zarządzanie wydatkami Instrumentu

nienależącymi do wspólnych kosztów (koszty ponoszone przez państwo)

1. Komitet, na podstawie wniosku administratora, przy wsparciu dowódcy operacji, lub na podstawie wniosku państwa członkowskiego, może postanowić, że zarządzanie administracyjne niektórymi wydatkami związanymi z operacją („kosztami ponoszonymi przez państwo”), choć pozostaje obowiązkiem zainteresowanego państwa członkowskiego, powierza się Instrumentowi.
2. Komitet może w drodze decyzji upoważnić dowódcę operacji do zawierania w imieniu państw członkowskich uczestniczących w operacji i, w stosownych przypadkach, stron trzecich, umów dotyczących nabywania usług i towarów, które będą finansowane jako koszty ponoszone przez państwo.
3. Komitet w drodze decyzji ustanawia zasady dotyczące płatności zaliczkowych w odniesieniu do kosztów ponoszonych przez państwo.
4. Instrument prowadzi rachunkowość dotyczącą kosztów ponoszonych przez państwo powierzonych mu i poniesionych przez poszczególne państwa członkowskie i, w stosownych przypadkach, strony trzecie. Co miesiąc administrator wysyła każdemu z państw członkowskich i, w stosownych przypadkach, wspomnianym stronom trzecim, zestawienie wydatków poniesionych przez Instrument lub jego pracowników w ciągu poprzedniego miesiąca oraz wzywa do wpłaty środków finansowych niezbędnych do pokrycia tych wydatków. Państwa członkowskie i, w stosownych przypadkach, wspomniane strony trzecie, wpłacają na rzecz Instrumentu wymagane środki finansowe w ciągu 30 dni od daty wysłania wezwania do wpłaty środków finansowych.

Artykuł 44

Zarządzanie przez Instrument płatnościami zaliczkowymi i wydatkami nienależącymi do wspólnych kosztów w celu ułatwienia początkowego rozmieszczenia sił w ramach operacji

1. Jeżeli wymagają tego szczególne okoliczności operacyjne, Komitet, na podstawie wniosku administratora, z pomocą dowódcy operacji, lub na podstawie wniosku państwa członkowskiego, może postanowić, że finansowanie w formie płatności zaliczkowych i zarządzanie administracyjne w odniesieniu do niektórych wydatków związanych z operacją, choć pozostają obowiązkiem zainteresowanego państwa członkowskiego, powierza się Instrumentowi, aby ułatwić początkowe rozmieszczenie sił w ramach operacji, zanim zostanie potwierdzone, które państwa członkowskie uczestniczą w operacji.
2. Zarządzanie tymi kosztami odbywa się w granicach istniejących środków i zasobów oraz wstępnych nakładów, do których zastosowanie ma pułap w wysokości 20 % kwoty odniesienia. W takim przypadku Komitet określa w swojej decyzji zasady finansowania w formie płatności zaliczkowych oraz zwrotu finansowanych w ten sposób kwot przez państwa członkowskie i strony trzecie, które w przyszłości dołączą do operacji.

Artykuł 45

Wspólne koszty poniesione w trakcie przygotowywania operacji lub w ich następstwie lub wspólne koszty niepowiązane bezpośrednio z konkretną operacją

Administrator pełni obowiązki urzędnika zatwierdzającego w przypadku wydatków na pokrycie wspólnych kosztów poniesionych w trakcie fazy przygotowawczej i po zakończeniu fazy aktywnej operacji, a także wspólnych kosztów, których nie można bezpośrednio powiązać z konkretną operacją.

Artykuł 46

Wspólne koszty operacyjne

1. Dowódca operacji wykonuje obowiązki urzędnika zatwierdzającego związane z wydatkami na pokrycie wspólnych kosztów operacyjnych operacji, którą dowodzi.
2. W drodze odstępstwa od art. 19 ust. 5, przyjęcie kwoty referencyjnej upoważnia administratora i dowódcę operacji do skorzystania z prawa do zaciągania zobowiązań i dokonywania płatności związanych z wydatkami na daną operację w wysokości do wartości procentowej zatwierdzonej kwoty referencyjnej, o której mowa w art. 41 ust. 1.
3. Komitet, na podstawie wniosku administratora lub dowódcy operacji i biorąc pod uwagę potrzeby operacji i jej pilny charakter, może w drodze decyzji zezwolić na zaciągnięcie zobowiązań w odniesieniu do dodatkowych wydatków i, stosownie do sytuacji, na dokonanie odnośnych płatności. Komitet może za pośrednictwem prezydencji przekazać sprawę

właściwym organom przygotowawczym Rady, chyba że względy operacyjne przemawiają za innym rozwiązaniem. Odstępstwa tego nie stosuje się od dnia przyjęcia formalnego budżetu danej operacji.

4. W okresie przed przyjęciem budżetu danej operacji administrator i dowódca operacji lub jego przedstawiciel co miesiąc składają Komitetowi sprawozdania dotyczące kwestii leżących w zakresie ich odnośnych kompetencji w odniesieniu do kosztów kwalifikowanych jako wspólne koszty tej operacji. Komitet, na podstawie wniosku administratora, dowódcy operacji lub państwa członkowskiego, może wydać wytyczne w sprawie realizacji wydatków w tym okresie.
5. Jeżeli środki zostały zapisane w tytule dla danej operacji, dowódca operacji może dokonywać przesunięć środków przydzielonych na operację między artykułami i rozdziałami w poświęconym jej tytule, jeżeli uzna to za konieczne do prawidłowego przeprowadzenia operacji. Informuje o tym administratora i Komitet.
6. W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia pracowników uczestniczących w operacji Unii dowódca tej operacji może, w drodze odstępstwa od art. 19 ust. 5, zrealizować niezbędne wydatki w celu ratowania życia tych pracowników, w kwocie przekraczającej środki zapisane w budżecie. Dowódca operacji niezwłocznie informuje o tym administratora i Komitet. W takim przypadku administrator, działając w porozumieniu z dowódcą operacji, występuje z wnioskiem o dokonanie przesunięć niezbędnych do sfinansowania takich nieprzewidzianych wydatków. W przypadku gdy nie można zapewnić wystarczających środków na tego rodzaju wydatki za pomocą przesunięcia, administrator przedstawia wniosek dotyczący budżetu korygującego.

Artykuł 47

Ostateczne przeznaczenie wspólnie finansowanego sprzętu i infrastruktury

1. Księgowy Instrumentu przyjmuje stawkę amortyzacji sprzętu i innych aktywów w odniesieniu do wszystkich operacji. Jeżeli wymagają tego okoliczności operacyjne i po zatwierdzeniu przez Komitet, dowódca operacji może zastosować inną stawkę amortyzacji.
2. Mając na względzie likwidację dowodzonej przez siebie operacji, dowódca operacji przedstawia Komitetowi propozycję dotyczącą ostatecznego przeznaczenia sprzętu i infrastruktury finansowanych wspólnie na potrzeby tej operacji.
3. Administrator zarządza sprzętem i infrastrukturą pozostałymi po zakończeniu aktywnej fazy operacji, mając na względzie, o ile zajdzie taka potrzeba, znalezienie dla nich ostatecznego przeznaczenia.

4. Ostateczne przeznaczenie wspólnie finansowanego sprzętu i infrastruktury podlega zatwierdzeniu przez Komitet, z uwzględnieniem potrzeb operacyjnych i kryteriów finansowych. Ostatecznym przeznaczeniem może być:
 - a) w przypadku infrastruktury – sprzedaż lub przekazanie w ramach Instrumentu państwu przyjmującemu, państwu członkowskiemu lub stronie trzeciej;
 - b) w przypadku sprzętu – sprzedaż za pośrednictwem Instrumentu państwu członkowskiemu, państwu przyjmującemu lub stronie trzeciej, bądź składowanie i utrzymywanie przez Instrument, państwo członkowskie lub taką stronę trzecią, w celu wykorzystania w kolejnej operacji.
5. W przypadku sprzedaży sprzęt i infrastruktura są sprzedawane według ich wartości rynkowej lub, jeśli nie można ustalić wartości rynkowej, za uczciwą i rozsądną cenę, z uwzględnieniem specyficznych warunków lokalnych.
6. Sprzedaż lub przekazanie państwu przyjmującemu lub stronie trzeciej przebiegają zgodnie z odpowiednimi obowiązującymi przepisami bezpieczeństwa.
7. W przypadku podjęcia decyzji o utrzymywaniu przez Instrument sprzętu finansowanego wspólnie na potrzeby operacji, państwa członkowskie wnoszące wkład mogą wystąpić do pozostałych uczestniczących państw członkowskich o rekompensatę finansową. Komitet, złożony z przedstawicieli uczestniczących państw członkowskich, podejmuje stosowne decyzje na podstawie propozycji przedłożonej przez administratora.

ROZDZIAŁ 9

SZCZEGÓŁOWE ZASADY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO ŚRODKÓW POMOCY

Artykuł 48

Faza przygotowawcza

1. Wysoki Przedstawiciel może przedłożyć Radzie koncepcję ewentualnego programu działań lub ewentualnego środka pomocy *ad hoc*.
2. Taka koncepcja jest zatwierdzana przez Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa.
3. Zatwierdzając taką koncepcję, Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa może zatwierdzić środki, które mają być finansowane w ramach Instrumentu podczas przygotowania programów działań lub środków pomocy *ad hoc*.

Artykuł 49

Programy działań

1. Programy działań są zatwierdzane przez Radę na wniosek Wysokiego Przedstawiciela.
2. W każdym programie działań określa się jego cel, jego zakres, charakter ewentualnych środków pomocy, szacunki ogólnych zasobów potrzebnych do jego wdrożenia oraz przewidywane warunki wdrożenia.
3. Zasoby w ramach programów działań mogą obejmować alokacje bezpośrednio niezbędne do przygotowania, kontynuacji, monitorowania, audytu, oceny, komunikacji i eksponowania środków pomocy objętych danym programem działań.
4. Przyjmując decyzje w sprawie programów działań, Rada upoważnia Wysokiego Przedstawiciela do podejmowania decyzji w sprawie środków pomocy w ramach programów działań zgodnie z procedurą określoną w art. 50.

Artykuł 50

Środki pomocy

1. Wysoki Przedstawiciel podejmuje decyzję w sprawie środków pomocy w ramach programów działań, o których mowa w art. 49, na wniosek państwa trzeciego lub organizacji regionalnej lub międzynarodowej.
2. Środki pomocy, o których decyduje Wysoki Przedstawiciel, w tym ich kwota referencyjna, wymagają uprzedniego zatwierdzenia przez Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa.
3. Jeżeli wniosek nie wchodzi w zakres istniejących programów działań, Rada może zatwierdzić środek pomocy *ad hoc* na wniosek Wysokiego Przedstawiciela.
4. Instrument finansuje środki pomocy zatwierdzone przez Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa zgodnie z ust. 2 lub zatwierdzone przez Radę zgodnie z ust. 3.
5. Wysoki Przedstawiciel zapewnia wdrożenie środków pomocy przy wsparciu administratora w zakresie zarządzania finansowego. Wysoki Przedstawiciel informuje Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa o wdrożeniu środków pomocy.

Artykuł 51

Przygotowanie wniosków

Koncepcje programów działań lub środków pomocy *ad hoc* oraz wnioski w sprawie programów działań, środków pomocy w ramach programów działań i środków pomocy *ad hoc*, o których mowa w art. 49 i 50, przygotowuje ESDZ przy udziale odpowiednich służb Komisji, zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 10.

Artykuł 52

Umowy z podmiotami wdrażającymi w sprawie wdrożenia środków pomocy

1. Na potrzeby wdrożenia środków pomocy Instrument może zawierać umowy, w tym umowy o delegowaniu zadań, z jednym podmiotem wdrażającym lub większą ich liczbą.
2. Umowy takie muszą zawierać szczegółowe uzgodnienia zapewniające ochronę interesów finansowych Instrumentu i przejrzystość przeprowadzanych działań. Zawierają one co najmniej:
 - a) postanowienia zapewniające zgodność środków pomocy finansowanych w ramach Instrumentu z ogólnymi celami działań zewnętrznych UE i z polityką zewnętrzną UE oraz pełne przestrzeganie zobowiązań UE i jej państw członkowskich na mocy prawa międzynarodowego, w szczególności prawa dotyczącego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarne,
 - b) zasady dotyczące składania Instrumentowi sprawozdań o sposobie realizacji środków pomocy, dotyczące obowiązku bezzwłocznego powiadamiania Instrumentu o przypadkach wykrytych nadużyć finansowych i nieprawidłowości, który miały miejsce i które miałyby negatywny wpływ na środki udostępnione przez Instrument, oraz o podjętych środkach zapobiegawczych lub naprawczych, w tym o odzyskiwaniu lub zwrocie kwot nienależnie wypłaconych,
 - c) warunki i szczegółowe ustalenia dotyczące przeprowadzania odpowiednich kontroli wewnętrznych i zewnętrznych dotyczących legalności i prawidłowości wydatków finansowanych przez Instrument,
 - d) przekazanie Instrumentowi – nie później niż półtora miesiąca przed przekazaniem wstępnego sprawozdania finansowego – zestawienia wydatków finansowanych z Instrumentu, które zostały poniesione w danym okresie referencyjnym, wraz

z deklaracją zarządczą potwierdzającą, że – w opinii osób odpowiedzialnych za zarządzanie środkami finansowymi – informacje są prawidłowo przedstawione, kompletne i dokładne, wydatki wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, a istniejące systemy kontroli dają w tym względzie niezbędne gwarancje, a także z opinią niezależnego podmiotu audytowego, sporządzoną zgodnie z przyjętymi na szczeblu międzynarodowym standardami audytu,

- e) postanowienia przyznające Instrumentowi i Trybunałowi Obrachunkowemu uprawnienia do przeprowadzania niezbędnych kontroli na miejscu.

Artykuł 53

Postanowienia w umowach dotyczących środków pomocy

odnoszące się do zarządzania pomocą rzeczową

1. Umowy, które mają zostać zawarte na podstawie art. 52, dotyczące zarządzania pomocą rzeczową, określają warunki gwarantujące, że infrastruktura, aktywa, sprzęt i towary:
 - a) są zamawiane zgodnie z mającymi zastosowanie europejskimi przepisami prawnymi w dziedzinie zamówień publicznych lub z zasadami uznanymi za równoważne zasadom mającym zastosowanie do bezpośrednich zamówień udzielanych w ramach Instrumentu,
 - b) są faktycznie dostarczane siłom zbrojnym danego państwa trzeciego,
 - c) są właściwie utrzymywane w celu zapewnienia ich użyteczności i dostępności operacyjnej w całym cyklu życia infrastruktury, aktywów, sprzętu lub towarów,
 - d) są wykorzystywane zgodnie z polityką Unii, z należyтым poszanowaniem prawa międzynarodowego, zwłaszcza postanowień dotyczących praw człowieka,
 - e) są zarządzane zgodnie z wszelkimi ograniczeniami dotyczącymi ich wykorzystania, sprzedaży lub przekazywania ustalonymi przez Radę lub Komitet.
2. W umowach takich uwzględnia się ponadto postanowienia niezbędne do zapewnienia, aby podmioty wdrażające:
 - a) przekazywały Instrumentowi regularne sprawozdania z powierzonego im wdrożenia środków pomocy, w tym, w stosownych przypadkach, odpowiednie wykazy infrastruktury, aktywów, sprzętu i towarów finansowanych z Instrumentu,
 - b) przyznały Instrumentowi uprawnienia do przeprowadzania niezbędnych kontroli na miejscu.

Artykuł 54

Warunki dotyczące podmiotów wdrażających

1. Każdy podmiot wdrażający, któremu powierzono realizację wydatków finansowych w ramach Instrumentu, przestrzega zasad należytego zarządzania finansami i przejrzystości.
2. Przed podpisaniem umów z podmiotami wdrażającymi, dotyczących wdrożenia środków pomocy, Instrument zapewnia poziom ochrony swoich interesów finansowych równoważny poziomowi przewidzianemu w przypadku, gdy wdraża on fundusze bezpośrednio. Instrument dokonuje tego, przeprowadzając ocenę systemów i procedur stosowanych przez podmioty realizujące wydatki w ramach Instrumentu – jeżeli zamierza polegać na takich systemach i procedurach w odniesieniu do wdrożenia środka pomocy – lub stosując odpowiednie środki nadzoru zgodnie z ust. 4.
3. Oceny dokonuje się zgodnie z zasadą proporcjonalności i z należyтым uwzględnieniem charakteru działania i związanego z nim ryzyka finansowego, sprawdzając, czy podmioty wdrażające środki pomocy:
 - a) ustanowiły skuteczny i wydajny system kontroli wewnętrznej oparty na międzynarodowych najlepszych praktykach i umożliwiający w szczególności zapobieganie nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, ich wykrywanie i korygowanie, oraz czy zapewniają funkcjonowanie takiego systemu;
 - b) stosują system rachunkowości, który dostarcza rzetelnych, kompletnych i wiarygodnych informacji w sposób terminowy;
 - c) podlegają niezależnym audytom zewnętrznym prowadzonym zgodnie z przyjętymi na szczeblu międzynarodowym standardami audytu przez audytora funkcjonalnie niezależnego od danego podmiotu lub danej osoby;
 - d) stosują odpowiednie zasady i procedury w celu zapewnienia finansowania osobom trzecim, w tym przejrzyste, niedyskryminacyjne, wydajne i skuteczne procedury przeglądu, zasady odzyskiwania nienależnie wypłaconych środków oraz zasady wykluczenia z dostępu do finansowania.

Podmioty wdrażające, które zostały poddane ocenie zgodnie z akapitami pierwszym i drugim, informują Instrument bez zbędnej zwłoki, jeżeli do ich zasad, systemów lub procedur wprowadzono istotne zmiany, które mogą mieć wpływ na wiarygodność oceny dokonanej przez Instrument.

4. Jeżeli podmioty wdrażające jedynie częściowo spełniają wymogi, o których mowa w ust. 2, Instrument podejmuje stosowne środki nadzoru, aby zapewnić ochronę interesów finansowych Instrumentu. Środki te należy wyszczególnić w stosownych umowach na podstawie art. 52.
5. Instrument może w pełni lub w części opierać się na własnych ocenach lub ocenach dokonanych przez inne podmioty, w zakresie, w jakim oceny te przeprowadzono w odniesieniu do warunków równoważnych z warunkami określonymi w niniejszej decyzji. W tym celu Instrument promuje uznawanie przyjętych na szczeblu międzynarodowym standardów lub międzynarodowych najlepszych praktyk.
6. Każdy podmiot wdrażający w pełni współpracuje w zakresie ochrony interesów finansowych Instrumentu, a warunkiem otrzymania środków finansowych jest przyznanie Instrumentowi i wyznaczonym przez niego audytorom niezbędnych praw i dostępu w celu kompleksowego prowadzenia niezbędnych kontroli.
7. Podmiot wdrażający przekazuje urzędnikowi zatwierdzającemu:
 - a) sprawozdanie z realizacji wydatków;
 - b) zestawienie poniesionych wydatków;
 - c) deklarację zarządczą potwierdzającą, że informacje, o których mowa w lit. a), są prawidłowo przedstawione, kompletne i dokładne, wydatki wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, a istniejące systemy kontroli dają niezbędne gwarancje w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń;
 - d) podsumowanie końcowych sprawozdań z audytu, w tym analizę charakteru i zakresu błędów i uchybień stwierdzonych w systemach, jak również podjętych lub planowanych działań naprawczych.

Audyt sprawozdań z realizacji wydatków przeprowadzony przez niezależnego audytora w oparciu o przyjęte na szczeblu międzynarodowym standardy audytu dające wystarczający poziom pewności stanowi podstawę, by założyć ogólny poziom pewności, pod warunkiem że istnieją dowody na niezależność i kompetencje audytora. W przypadku wzajemnego uznawania wyników audytów podsumowanie zawiera pełną dokumentację audytową, na której należy się opierać.

Dokumentom, o których mowa w powyższym akapicie, towarzyszy opinia niezależnego podmiotu audytowego, sporządzona zgodnie z przyjętymi na szczeblu międzynarodowym standardami audytu. W opinii tej stwierdza się, czy wprowadzone systemy kontroli funkcjonują właściwie i są racjonalne pod względem kosztów oraz czy operacje leżące u podstaw rozliczeń są legalne i prawidłowe. W opinii zaznacza się również, czy przeprowadzone audyty podają w wątpliwość stwierdzenia zawarte w deklaracji zarządczej, o której mowa w

lit. c) powyższego akapitu. Jeżeli brak takiej opinii, urzędnik zatwierdzający może dążyć do zapewnienia poziomu wiarygodności na równoważnym poziomie za pomocą innych niezależnych środków.

Artykuł 55

Przepisy mające zastosowanie do wdrażania środka pomocy w ramach operacji

Jeżeli środek pomocy jest wdrażany w ramach operacji, dowódca operacji zapewnia spełnienie przez operację wymogów określonych dla podmiotów wdrażających w art. 52, 53 i 54.

TYTUŁ IV

PRZEPISY KOŃCOWE

ROZDZIAŁ 10

PRZEPISY RÓŻNE

Artykuł 56

Bezpieczeństwo

Do informacji niejawnych dotyczących prac Instrumentu zastosowanie ma decyzja Rady 2013/488/UE⁶ lub każda inna decyzja Rady, która może ją zastąpić.

Artykuł 57

Ochrona danych osobowych

Instrument chroni osoby fizyczne w odniesieniu do przetwarzania ich danych osobowych zgodnie z zasadami i procedurami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 45/2001⁷. W tym celu – na wniosek Wysokiego Przedstawiciela – Komitet przyjmuje niezbędne przepisy wykonawcze.

Artykuł 58

Publiczny dostęp do dokumentów

Na wniosek Wysokiego Przedstawiciela Komitet przyjmuje w razie potrzeby zasady dotyczące publicznego dostępu do dokumentów będących w posiadaniu Instrumentu.

⁶ Decyzja Rady 2013/488/UE z dnia 23 września 2013 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE ([Dz.U. L 274 z 15.10.2013, s. 1](#)).

⁷ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych ([Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1](#)).

Artykuł 59

Komunikacja, informacja i eksponowanie działań

1. Wysoki Przedstawiciel prowadzi w razie potrzeby działania informacyjne i komunikacyjne związane z Instrumentem, jego działaniami i wynikami. Zasoby finansowe przydzielone na Instrument przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z celami, o których mowa w art. 2.
2. Odbiorcy wsparcia w ramach Instrumentu mogą zostać poproszeni o potwierdzenie jego pochodzenia i zapewnienie eksponowania wkładu Unii (w szczególności podczas promowania działań i ich wyników) poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych informacji skierowanych do różnych grup odbiorców, w tym do mediów i opinii publicznej.

Artykuł 60

Środki przejściowe

1. Wysoki Przedstawiciel dokonuje niezbędnych ustaleń z Sekretarzem Generalnym Rady oraz z Komisją w celu zapewnienia płynnego odejścia, odpowiednio, z mechanizmu zarządzania wspólnymi kosztami operacji Unii Europejskiej mających wpływ na kwestie wojskowe lub polityczno-obronne (ATHENA) ustanowionego decyzją Rady 2015/528 WPZiB oraz z Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce ustanowionego rozporządzeniem Rady (UE) 2015/322 w sprawie realizacji 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju.
2. Instrument finansuje programy działań, środki pomocy, operacje i inne działania operacyjne od dnia 1 stycznia 2021 r., chyba że Rada w poszczególnych przypadkach podejmie decyzję o wcześniejszym terminie.

ROZDZIAŁ 11

Uchylenie i wejście w życie

Artykuł 61

Uchylenie

Decyzja 2015/528/WPZiB traci moc z dniem 31 grudnia 2020 r.

Artykuł 62

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I PUŁA ŚRODKÓW FINANSOWYCH

Roczne środki finansowane zatwierdza się w ramach następujących limitów, które stanowią główną kwotę referencyjną w rocznej procedurze budżetowej:

Ceny bieżące, w mln EUR

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
800	1 050	1 300	1 550	1 800	2 000	2 000

ZAŁĄCZNIK II

**KOSZTY PONOSZONE
PRZEZ INSTRUMENT,**

**KTÓRE NIE SĄ BEZPOŚREDNIO ZWIĄZANE Z OPERACJĄ, PROGRAMEM
DZIAŁAŃ, ŚRODKIEM POMOCY AD HOC LUB DZIAŁANIEM OPERACYJNYM**

Część ogólna rocznego budżetu obejmuje środki niezbędne do pokrycia następujących kosztów, jeżeli nie mogą one zostać bezpośrednio powiązane z konkretną operacją, programem działań, środkiem pomocy *ad hoc* lub innym działaniem operacyjnym:

1. wydatki poniesione w związku z misją przez dowódcę operacji, inny odpowiedni podmiot lub jego personel w celu uczestniczenia w posiedzeniach Komitetu poświęconych danej operacji, programowi działań, środkowi pomocy *ad hoc* lub działaniu operacyjnemu lub na wniosek Komitetu;
2. odszkodowania za straty i koszty wynikające z roszczeń i powództw, jakie mają być zapłacone za pośrednictwem Instrumentu;
3. koszty wynikające z decyzji o składowaniu materiałów nabytych wspólnie na potrzeby operacji, programu działań, środka pomocy *ad hoc* lub działania operacyjnego;
4. opłaty bankowe;
5. koszty związane z opracowaniem i utrzymaniem systemów księgowania i zarządzania aktywami i innych systemów informatycznych Instrumentu;
6. koszty związane z porozumieniami administracyjnymi zgodnie z art. 33;
7. wydatki na wsparcie operacyjne w centrali i delegaturach;
8. monitorowanie i ocena;
9. koszty audytu;
10. komunikacja i eksponowanie działań;
11. inna niezbędna pomoc techniczna.

ZAŁĄCZNIK III

**KOSZTY PONOSZONE PRZEZ INSTRUMENT W ZWIĄZKU Z FAZĄ
PRZYGOTOWAWCZĄ OPERACJI, PROGRAMU DZIAŁAŃ, ŚRODKA POMOCY AD
HOC LUB DZIAŁANIA OPERACYJNEGO**

Koszty przyrostowe niezbędne do przeprowadzenia przez personel wojskowy i cywilny misji rozpoznawczych i do przygotowań (w szczególności misji wyjaśniających i zwiadowczych) w związku z konkretną operacją Unii: transport, zakwaterowanie, wykorzystywanie środków łączności operacyjnej, rekrutacja lokalnego personelu cywilnego do realizacji misji, takiego jak tłumacze ustni i kierowcy.

Służby medyczne: koszty ewakuacji medycznej w nagłych przypadkach (Medevac) osób biorących udział w misjach rozpoznawczych i przygotowaniach prowadzonych przez personel wojskowy i cywilny w związku z konkretną operacją Unii, w przypadku gdy w teatrze działań nie można zapewnić opieki medycznej.

Wszelkie inne koszty poniesione w związku z przygotowaniem programu działań, środka pomocy *ad hoc* lub innego środka operacyjnego.

ZAŁĄCZNIK IV

CZEŚĆ A

WSPÓLNE KOSZTY OPERACYJNE ZWIĄZANE Z AKTYWNA FAZĄ OPERACJI UNII, ZAWSZE PONOSZONE PRZEZ INSTRUMENT

W przypadku każdej operacji Unii Instrument ponosi określone poniżej koszty przyrostowe wymagane do przeprowadzenia operacji Unii jako wspólne koszty operacyjne.

1. Koszty przyrostowe (przenośnego lub wyznaczonego) dowództwa związane z operacjami dowodzonymi przez Unię

1.1. Definicja dowództwa, którego koszty przyrostowe są finansowane wspólnie:

- a) **dowództwo (HQ)**: dowództwo (HQ), elementy dowodzenia i wsparcia zatwierdzone w planie operacji (OPLAN);
- b) **dowództwo operacji (OHQ)**: stałe dowództwo operacji, poza obszarem działań, odpowiedzialne za utworzenie, mobilizację, utrzymanie i odtworzenie sił Unii.

Definicja wspólnych kosztów mająca zastosowanie do OHQ danej operacji ma zastosowanie również do Sekretariatu Generalnego Rady, ESDZ wraz z MPCC oraz do Instrumentu w zakresie, w jakim działają one bezpośrednio na rzecz tej operacji;

- c) **dowództwo sił (FHQ)**: dowództwo sił Unii rozmieszczonych w obszarze działań w przypadku operacji wojskowej z mandatem wykonawczym;
- d) **dowództwo sił misji (MFHQ)**: dowództwo sił Unii rozmieszczonych w obszarze działań w przypadku misji wojskowej bez mandatu wykonawczego;
- e) **dowództwo komponentu (CCHQ)**: dowództwo (siedziba dowódcy) komponentu Unii rozmieszczonego na potrzeby operacji (tj. dowódcy sił powietrznych, lądowych, morskich i innych wyspecjalizowanych sił, których wyznaczenie może zostać uznane za konieczne w zależności od charakteru operacji).

1.2. Definicja kosztów przyrostowych dowództwa finansowanych wspólnie:

- a) **koszty transportu**: transport do i z teatru działań w celu rozmieszczenia, utrzymania i odtworzenia FHQ, MFHQ i CCHQ;
- b) **podróż i zakwaterowanie**: koszty podróży i zakwaterowania poniesione przez OHQ w związku z podróżami służbowymi niezbędnymi dla operacji; koszty podróży i zakwaterowania poniesione przez personel rozmieszczonych dowództw w ramach podróży służbowych do Brukseli lub na posiedzenia związane z operacją;
- c) **koszty transportu/podróży (z wyjątkiem kosztów diet) HQ w ramach teatru działań**: wydatki związane z transportem kołowym i podróżami innymi rodzajami transportu oraz koszty frachtu, w tym podróże krajowego personelu wspomagającego i podróże gości; koszty przyrostowe paliwa przewyższające koszty zwykłych operacji; wynajem dodatkowych pojazdów; koszty ubezpieczeń od odpowiedzialności cywilnej wymaganych przez niektóre kraje od organizacji międzynarodowych prowadzących operacje na ich terytorium;

- d) **administracja:** dodatkowy sprzęt biurowy i umeblowanie, przewidziane umowami usługi i urzędzenia użyteczności publicznej, koszty utrzymania budynków HQ;
- e) **personel cywilny zatrudniony w kwalifikujących się HQ specjalnie do celów operacji:** personel cywilny pracujący w Unii, personel międzynarodowy i personel lokalny zatrudniony w teatrze działań, potrzebny do przeprowadzenia operacji w zakresie wykraczającym poza zwykłe wymogi operacyjne (łącznie z ewentualnym wynagrodzeniem za nadgodziny);
- f) **łączność między kwalifikującymi się HQ i między kwalifikującymi się HQ a bezpośrednio podległymi im siłami:** wydatki kapitałowe na zakup i eksploatację dodatkowych środków łączności i sprzętu informatycznego oraz koszty świadczonych usług (wynajem i konserwacja modemów, linii telefonicznych, telefonów satelitarnych, faksów szyfrujących wiadomości, bezpiecznych linii, dostawców usług internetowych, linii danych, lokalnych sieci komputerowych);
- g) **koszary i zakwaterowanie/infrastruktura:** wydatki na nabycie, wynajem lub odnowienie, o ile to konieczne, niezbędnych obiektów HQ w teatrze działań (wynajem budynków, schronów, namiotów);
- h) **informowanie opinii publicznej:** koszty kampanii informacyjnych i informowania mediów na poziomie HQ, zgodnie ze strategią informacyjną opracowaną przez HQ;
- i) **reprezentacja i przyjmowanie gości:** koszty reprezentacyjne; koszty ponoszone na poziomie HQ niezbędne do przeprowadzenia operacji.

2. Koszty dodatkowe poniesione na udzielenie wsparcia siłom jako całości

Określone poniżej koszty są kosztami ponoszonymi w wyniku rozmieszczenia sił na swoich pozycjach:

- a) **prace związane z rozmieszczeniem/infrastrukturą:** wydatki, których poniesienie jest bezwzględnie konieczne dla wypełnienia przez siły jako całość ich misji (wspólnie użytkowane porty lotnicze, linie kolejowe, porty, główne trasy logistyczne, w tym punkty zejścia na ląd i rejonu ześrodkowania wojsk; badania wody, pompowanie, uzdatnianie, dystrybucja i odprowadzanie wody, dostawy wody i energii elektrycznej, roboty ziemne, statyczna ochrona sił, obiekty magazynowe, zwłaszcza do magazynowania paliwa i amunicji, rejonu ześrodkowania logistycznego; wsparcie techniczne dla wspólnie finansowanej infrastruktury);
- b) **oznakowanie identyfikacyjne:** szczególne znaki identyfikacyjne, dowody tożsamości „Unii Europejskiej”, identyfikatory, medale, flagi w kolorach Unii lub inne oznakowanie identyfikacyjne sił lub HQ (z wyjątkiem odzieży, nakryć głowy lub mundurów);
- c) **opieka medyczna i obiekty medyczne:** ewakuacja medyczna w nagłych przypadkach (Medevac); opieka i obiekty pełniące rolę 2 i 3 w teatrze działań w rodzaju portów lotniczych i portów wyładunkowych zatwierdzonych w planie operacji (OPLAN); opieka i obiekty pełniące rolę 1 w przypadku misji wojskowych bez mandatu wykonawczego;
- d) **pozyskiwanie informacji:** obrazy satelitarne używane do celów wywiadowczych i zatwierdzone w planie operacji (OPLAN), jeżeli nie można ich sfinansować ze środków dostępnych w budżecie Centrum Satelitarnego Unii Europejskiej (SATCEN);
- e) **transport do i z teatru działań w celu rozmieszczenia w państwie przyjmującym, utrzymania i odtworzenia sił niezbędnych do przeprowadzenia operacji, drogą**

powietrzną, morską i lądową, w granicach budżetu, w stosownych przypadkach na podstawie zryczałtowanych stawek zwrotu podlegających zatwierdzeniu przez Komitet;

- f) statki powietrzne, śmigłowce i drony na potrzeby transportu i wsparcia w teatrze działań: koszty przyrostowe za godziny lotu, w granicach budżetu, w stosownych przypadkach na podstawie zryczałtowanych stawek zwrotu podlegających zatwierdzeniu przez Komitet;
- g) benzyna, olej i smary niezbędne do transportu w teatrze działań i wytwarzania energii elektrycznej w teatrze działań podczas utrzymywania sił w państwie przyjmującym;
- h) ochrona sił: koszty przyrostowe związane z ochroną sił w przypadku misji wojskowych bez mandatu wykonawczego.

3. Dodatkowe koszty przyrostowe specyficzne dla grupy bojowej UE

Określone poniżej koszty są kosztami dodatkowymi, ponoszonymi w wyniku rozmieszczenia grupy bojowej UE i przemieszczania jej do i z teatru działań:

- a) **koszty bieżące:** koszty przyrostowe usług absolutnie niezbędnych do bezpośredniego wsparcia dla rozmieszczania grupy bojowej UE w przypadku powietrznych lub morskich punktów wjazdu oraz rejonów ześrodkowania logistycznego i ześrodkowania wojsk, w szczególności (ale nie tylko) bezpieczne przechowywanie sprzętu i materiałów, opieka i obiekty pełniące rolę 1, miejsca do spania, infrastruktura sanitarna (umywalnie, prysznice, toalety), jadalnie, infrastruktura usuwania odpadów, ogólne wsparcie inżynieryjne;
- b) **pakiet gotowości do rozmieszczenia:** koszty przyrostowe żywności, wody i paliwa na maksymalnie dziesięć dni dostaw w przypadku rozmieszczenia grupy bojowej UE jako całości, jak zatwierdzono w planie operacji (OPLAN).

4. Dodatkowe koszty przyrostowe dla operacji obejmujących szkolenia dla sił zbrojnych państw trzecich:

- a) koszary i zakwaterowanie/infrastruktura na terenie szkoleniowym: wydatki na nabycie, wynajem lub odnowienie pomieszczeń w teatrze działań (budynki, schrony, namioty) zgodnie z potrzebami w celu zapewnienia bezpieczeństwa i zakwaterowania sił szkolących i szkolonych na terenie szkoleniowym;
- b) infrastruktura i towary niezbędne do prowadzenia szkolenia wojskowego: tor przeszkód, strzelnica, replika wioski na potrzeby operacji **wojskowych** na terenie zurbanizowanym, podstawowe obiekty szkolne, w tym podstawowy sprzęt, meble i artykuły biurowe;
- c) transport uczestników szkolenia na teren szkoleniowy i z powrotem do ich bazy operacyjnej;
- d) wsparcie medyczne dla uczestników szkolenia.

5. Koszty przyrostowe poniesione w związku z wykorzystywaniem przez Unię wspólnych zasobów i zdolności NATO udostępnionych operacji dowodzonej przez Unię

Obciążające Unię koszty stosowania, w jednej z jej operacji wojskowych, uzgodnień między Unią a NATO dotyczących przekazania, monitorowania i zwrotu lub wycofania wspólnych zasobów

i zdolności NATO udostępnionych operacji dowodzonej przez Unię. Zwroty kosztów dokonywane przez NATO na rzecz Unii.

6. **Koszty przyrostowe poniesione przez Unię** na towary, usługi lub roboty ujęte w wykazie kosztów wspólnych i udostępnione w operacji dowodzonej przez Unię przez jedno z państw członkowskich, instytucję Unii, państwo trzecie lub organizację międzynarodową na mocy uzgodnienia, o którym mowa w art. 11. Zwroty kosztów dokonywane przez państwo, instytucję Unii lub organizację międzynarodową na podstawie takiego uzgodnienia.

CZĘŚĆ B

WSPÓLNE KOSZTY OPERACYJNE PONOSZONE PRZEZ INSTRUMENT NA WNIOSEK DOWÓDCY OPERACJI I PO ZATWIERDZENIU PRZEZ KOMITET

- a) **koszary i zakwaterowanie/infrastruktura:** wydatki na nabycie, wynajem lub odnowienie pomieszczeń w teatrze działań (budynków, schronów, namiotów), zgodnie z potrzebami sił rozmieszczonych w celu przeprowadzenia operacji;
- b) **niezbędny sprzęt dodatkowy:** zakup lub wynajem w trakcie operacji nieprzewidzianego sprzętu specjalistycznego niezbędnego do realizacji operacji, o ile zakupiony sprzęt nie zostanie zwrócony do kraju macierzystego po zakończeniu misji;
- c) **opieka medyczna i obiekty medyczne:** opieka i obiekty pełniące rolę 2 w teatrze działań, inne niż wymienione w części A;
- d) **pozyskiwanie informacji:** pozyskiwanie informacji (obrazy satelitarne, wywiad, rozpoznanie i obserwacja (ISR) na poziomie teatru działań, w tym obserwacja przestrzeni powietrze–ziemia (AGSR), wywiad osobowy);
- e) **inne krytyczne zdolności na poziomie teatru działań:** rozminowywanie na potrzeby operacji; ochrona chemiczna, biologiczna, radiologiczna i jądrowa (CBRN); przechowywanie i niszczenie broni oraz amunicji zebranej w obszarze działań;
- f) **koszty bieżące rozmieszczenia operacji z mandatem wykonawczym w teatrze działań:** koszty przyrostowe usług absolutnie niezbędnych do bezpośredniego wsparcia dla początkowego rozmieszczania sił jako całości w trakcie ich tymczasowego ulokowania w przypadku powietrznych lub morskich punktów wjazdu oraz rejonów ześrodkowania logistycznego i ześrodkowania wojsk w drodze do punktu docelowego (zarządzanie ruchem lotniczym / morskim, obsługa ładunku i pasażerów, usługi celne i tranzytowe, usługi w zakresie bezpieczeństwa i ochrony, w tym ochrona sił, bezpieczne przechowywanie sprzętu i materiałów, opieka i obiekty pełniące rolę 1, miejsca do spania, infrastruktura sanitarna (umywalnie, prysznice, toalety), jadalnie, infrastruktura usuwania odpadów, ogólne wsparcie inżynieryjne);
- g) **pakiet gotowości do rozmieszczenia operacji z mandatem wykonawczym:** koszty przyrostowe żywności, wody i paliwa na okres maksymalnie dziesięciu dni dostaw w przypadku początkowego rozmieszczenia sił jako całości, jak zatwierdzono w planie operacji (OPLAN).

ZAŁĄCZNIK V

**WSPÓLNE KOSZTY OPERACYJNE ZWIĄZANE Z LIKWIDACJĄ OPERACJI
PONOSZONE PRZEZ INSTRUMENT**

Koszty poniesione w celu znalezienia ostatecznego przeznaczenia dla sprzętu i infrastruktury wspólnie finansowanych na potrzeby operacji.

Koszty przyrostowe sporządzenia sprawozdań finansowych dotyczących operacji. Kwalifikowalne wspólne koszty są określone zgodnie z załącznikiem IV, z uwzględnieniem faktu, że pracownicy niezbędni do sporządzenia sprawozdań finansowych przypisani są do dowództwa tej operacji, nawet jeśli zaprzestała ona swojej działalności.
